

Svenska forskningsbibliotek

Treårsrapport 2002-2004

Christina Jönsson Adrial
Kungl. biblioteket/BIBSAM

---

e-post: christina.jonsson.adrial@kb.se

69-790-2005

Innehåll

Förord.....	3
Definitioner och avgränsningar.....	4
Sammanfattning	5
Summary	6
Forskningsbibliotekens uppgift, organisation och målgrupp.....	7
Universitets- och högskolebiblioteken.....	7
Nationalbiblioteket.....	10
Specialbiblioteken.....	10
Forskningsbibliotekens ekonomi	12
Kostnadsutveckling på universitet och högskola.....	12
Forskningsbibliotekens kostnadsfördelning.....	12
Forskningsbibliotekens personal.....	14
Universitets- och högskolebiblioteken som studieplats	15
Lokaler	15
Öppettider.....	15
Sittplatser	16
Publika datorer	17
Nätbaserade bibliotekstjänster	17
Universitets- och högskolebibliotekets pedagogiska uppgift.....	19
Undervisning och referensservice.....	19
Måluppfyllelse av 1 kap. § 9 högskolelagen.....	19
Forskningsbiblioteken som förmedlare av forskning och annan information	21
Tryckta samlingar.....	21
Övriga samlingar.....	21
Elektroniska informationsresurser via licenser	22
Open Access och publiceringsverksamhet.....	23
Forskningsbibliotekens användning.....	24
Besök.....	24
Lån	24
Nedladdade fulltextdokument	25
Nationell samverkan	26
Fjärrlån	26
Centrala licensavtal	27
Gränssnitt och sökverktyg.....	28
Jourhavande bibliotekarie	29
Samverkan med folkbibliotek	30
Referenser	31

Bilaga 1: Förändringar i organisation och uppdrag 2002-2004

Bilaga 2: Tabeller

Förord

Kungl. biblioteket ska, enligt sin instruktion, vart tredje år till regeringen lämna in en rapport med en analys av utvecklingen vid de vetenskapliga biblioteken i Sverige.

Dessa rapporter har hittills i huvudsak baserats på den statistik över bibliotekens verksamhet som KB/BIBSAM, i samverkan med Statistiska centralbyrån, årligen samlar in och publicerar. Så är fallet även nu. Dock har i ökad utsträckning även annan dokumentation använts som underlag. Framför allt har vi utnyttjat resultatet av utredningar och kartläggningar som genomförts eller finansierats av KB/BIBSAM, men också andra källor, t.ex. Höskoleverkets statistik, har varit till stor hjälp.

Ytterligare en förändring är att de icke-akademiska forskningsbibliotek som tidigare rubricerats som ”övriga” nu fått byta namn till ”specialbibliotek” och inte längre redovisas i ett särskilt avsnitt utan tillsammans med högskolans bibliotek. Dock kvarstår svårigheterna att med några krav på allmängiltighet beskriva deras utveckling.

Det samlade intrycket är annars att utvecklingen av forskningsbibliotekens arbete fortsätter i utomordentligt snabb takt. Det digitala biblioteket är inte längre en vision utan i högsta grad verklighet. Till detta kommer att universitets- och högskolebibliotekarierna sakta men säkert upptas i högskolans pedagogiska processer. Den traditionella bilden av biblioteket som utlåningscentral för böcker är fortfarande klart urskiljbar men förbleknar alltmer.

Rapporten har sammanställts av förste handläggaren vid BIBSAM Christina Jönsson Adrial.

Stockholm 2005-12-20

Kjell Nilsson

Definitioner och avgränsningar

Denna rapport bygger först och främst på statistik från de svenska forskningsbiblioteken 2002, 2003 och 2004. De bibliotek som omfattas har som gemensam nämnare att de är allmänt tillgängliga, har som primär uppgift att betjäna högre utbildning och/eller forskning och till någon del har statlig finansiering.

Biblioteken har delats upp i nationalbibliotek, universitetsbibliotek, högskolebibliotek och specialbibliotek. Tyngdpunkten ligger dock på universitets- och högskolebiblioteken.

Genom sina liknande uppdrag och enhetliga målgrupp finns det inom universitets- och högskolebiblioteken underlag för att göra intressanta jämförelser.

På universitet och högskolor kan viss biblioteksverksamhet bedrivas decentraliserat på institutioner och fakulteter. I denna rapport är det emellertid endast lärosätets centrala biblioteksorganisation som omfattas. För att få en fullständig bild av informationsförsörjningen till studenter, forskare och lärare på lärosätet krävs en större utredning.

Nationalbiblioteket, Kungl. biblioteket, har ett unikt uppdrag och kan därför inte direkt jämföras med något annat bibliotek i Sverige.

Specialbiblioteken är en heterogen grupp med olika typer av huvudmän, men som har gemensamt att de är knutna till FoU-institutioner som till någon del har statlig finansiering. Samtliga specialbibliotek som ingår i denna sammanställning är tillgängliga även för användare utanför den egna organisationen.

Sammanfattning

Verksamheten vid de svenska forskningsbiblioteken 2002-2004 präglas framförallt av tre utvecklingslinjer: bibliotekens nya uppgifter och uppdrag inom moderorganisationen, övergången från tryckt till digital information samt av utvecklingen mot biblioteket som studieplats.

Gränserna för vad som ingår i begreppet biblioteksservice håller på att flyttas. På flera håll ingår det numera i bibliotekets uppdrag att publicera det egna lärosätets avhandlingar, examensarbeten och andra vetenskapliga publikationer. Flera lärosäten har också sett kopplingen mellan pedagogisk verksamhet och bibliotek. Universitets- och högskolebiblioteken har tagit på sig ett stort ansvar för studenternas informationskompetens – förmåga att söka, värdera och referera till vetenskaplig information. Målgruppen har en växande andel studenter som studerar på flexibel utbildning, vilket medför andra krav på biblioteksstöd. Flera bibliotek har en central roll i distansutbildningen bland annat genom att ha ansvar för tekniskt och pedagogiskt stöd till universitetets/högskolans nätbaserade utbildningar.

Övergången till digitalt lagrad och förmedlad information har påverkat forskningsbibliotekens utveckling på flera olika sätt. Över hälften av förvärvskostnaderna läggs på elektroniska informationsresurser. Antalet periodikatitlar i elektronisk form har under perioden ökat med cirka 30 procent. Till detta kommer Open Access-publikationer och annan fritt tillgänglig information. Studenternas och forskarnas tillgång till information har därmed ökat betydligt och behovet av användarvänliga gränssnitt och samsökningsmöjligheter blivit större. Till följd av utvecklingen har biblioteken kunnat effektivisera sin verksamhet. Prenumerationer på tryckta tidskrifter har kunnat sägas upp. Den dyra hanteringen av fjärrlån – lån mellan bibliotek för låntagares räkning har minskat i omfattning. I synnerhet gäller detta hanteringen av kopior av tidskriftsartiklar.

Den pedagogiska utvecklingen på universitet- och högskolor har medfört att betydelsen av biblioteket som studieplats har ökat. Tillgång till sittplatser och datorer har blivit bättre. När nya bibliotek byggs satsar man mycket på sittplatser, grupprum, publika datorer och möjlighet till internetuppkoppling. Flera bibliotek har i samarbete med IKT-pedagoger utvecklats mot att bli Learning resource centres (LRC), där studenter får stöd och verktyg för exempelvis multimedieproduktion.

Summary

The work of the Swedish research libraries 2002-2004 is primarily focused on three lines of development: the libraries new duties and assignments within the parent organisation, the transition from printed to digital information and the development of the library as a place of study.

The boundaries of the concept library service are changing. In many places the library's duties now include publication of the institutions dissertations, thesis and other research publications. Many institutions have also witnessed a closer connection between pedagogic endeavours and the library. University's and University College libraries have taken on a large responsibility for the students' information competence – the ability to search, evaluate and reference research information. The target group has a growing number of students who study via flexible learning which makes further demands on library support. Many libraries have a central role in distance education for example through taking responsibility for technical and pedagogic support for the University's and University Colleges net based learning courses.

The transition to digitally stored and transmitted information has effected the research libraries development in many different ways. Over half of the acquisitions costs are placed in electronic information resources. The number of journal titles in electronic format has increased by 30 percent during the period. To this may be added the Open Access publications and other freely available information. Students and researchers access to information has thereby increased markedly and the need for user-friendly interfaces and multi-searching possibilities has risen. As a result of this development the library has been able increase efficiencies in their activities. Subscriptions for printed journals have been cancelled. The expensive handling of Inter Library Loans, loans between libraries for the local end users, has reduced in total. In particular this is valid for the handling of copies of journal articles.

The pedagogic development of Universities and University Colleges has brought with it the increase in importance of the library as a place of study. Access to seating and computers has improved. When new libraries are built attention is paid to space for seating, group rooms, public computers and the possibility to connect to the Internet. Many libraries have in cooperation with ICT-educators developed into Learning Resource Centres (LRC), where students find support and tools, for example, multimedia production.

Forskningsbibliotekens uppgift, organisation och målgrupp

Universitets- och högskolebiblioteken

Olika uppdrag

Universitets- och högskolebibliotekens uppgift är att stödja högre utbildning och forskning, först och främst vid det egna lärosätet, men också i ett bredare sammanhang. Utifrån denna gemensamma bas finns stora skillnader i universitets- och högskolebibliotekens uppdrag.

Gränserna för vad som ingår i begreppet biblioteksservice håller på att flyttas. På flera håll ingår det numera i bibliotekets uppdrag att publicera det egna lärosätets avhandlingar, examensarbeten och andra vetenskapliga publikationer.

<i>Universitets- och högskolebibliotek</i>	
Universitetsbibliotek	Högskolebibliotek
Chalmers tekniska högskola	Blekinge tekniska högskola
Göteborgs universitet	Försvarshögskolan
Handelshögskolan i Stockholm	Högskolan Dalarna
Karlstads universitet	Högskolan i Borås
Karolinska institutet	Högskolan i Gävle
Kungl. Tekniska högskolan	Högskolan i Halmstad
Linköpings universitet	Högskolan i Jönköping
Luleå tekniska universitet	Högskolan i Kalmar
Lunds universitet	Högskolan Kristianstad
Stockholms universitet	Högskolan i Skövde
Sveriges lantbruksuniversitet	Högskolan i Trollhättan/Uddevalla
Umeå universitet	Högskolan på Gotland
Uppsala universitet	Idrottshögskolan
Växjö universitet	Konstfack
Örebro universitet	Kungl. konsthögskolan. Arkitekturskolan
	Lärarhögskolan i Stockholm
	Malmö högskola
	Mitthögskolan
	Mälardalens högskola
	Nordiska högskolan för hälsovetenskap
	Polishögskolan
	Röda Korsets Högskola
	Södertörns högskola

Flera lärosäten har också sett kopplingen mellan pedagogisk verksamhet och bibliotek. Några exempel på detta är Karlstads universitet, Karolinska institutets universitetsbibliotek och Södertörns högskola, där biblioteket ansvarar för tekniskt och pedagogiskt stöd till universitetets/högskolans nätbaserade utbildningar.

Ytterligare exempel på utökade uppdrag inom högskolan finns bland annat vid Lunds universitet där biblioteksorganisationen driver lärosätets media-

och tryckverksamhet. I Malmö finns högskolans gemensamma IT-service och telefoni i samma organisation som biblioteket. Vid Örebro universitet ligger ansvaret för högskolans kultur- och programverksamhet på biblioteket och Kungl. Tekniska högskolans bibliotek ansvarar för språkundervisning och ingenjörsvetenskapernas didaktik.

Några universitets- och högskolebibliotek har också uppdragsverksamhet utanför det egna lärosätet. Karolinska institutets universitetsbibliotek har omfattande uppdrag inom webbutveckling. Biblioteksdirektionen vid Lunds universitet arbetar med teknisk utveckling och drift av system för försäljning till externa köpare.

Huvudmän

De flesta universitet och högskolor i Sverige har statlig huvudman. Till undantagen hör Chalmers tekniska högskola, Röda Korsets Högskola och Högskolan i Jönköping som alla tre ägs av stiftelser. Handelshögskolan i Stockholm är en privat högskola med knappt 10 procent statlig finansiering.

Almedalsbiblioteket vid Högskolan på Gotland har dubbelt huvudmannaskap. Högskolan och Gotlands kommun ansvarar gemensamt för biblioteket, som är ett kombinerat folk- och högskolebibliotek. I Härnösand är högskolebiblioteket (en del av nuvarande Mittuniversitetet) samlokaliserat med folk- och länsbiblioteket i det så kallade Sambiblioteket. Huvudmannaskapet hålls dock isär. Vid Högskolan i Halmstad är biblioteket vid Campus Varberg integrerat med folkbiblioteket.

Målgruppens sammansättning och storlek

Till universitets- och högskolebibliotekens målgrupp räknas primärt studenter samt forskande och undervisande personal vid det egna lärosätet.

Forskande och undervisande personal

- Professorer
- Forskarassistenter
- Lektorer
- Adjunkter
- Gäst- och timplärare
- Forskarstuderande
- Annan forskande och undervisande personal

Biblioteken ska också vara öppna och tillgängliga för den intresserade allmänheten. I vissa fall finns avtal rörande bibliotekstjänster mellan högskolebibliotek och andra organisationer, exempelvis undervisningssjukhus och statliga verk. I detta sammanhang bör också särskilt Polishögskolans bibliotek nämnas. Det ska utöver studenter och lärare på Polishögskolan, dessutom ge biblioteksservice till hela det svenska polisväsendet.

De senaste femton åren har universitets- och högskolebibliotekens målgrupp fördubblats. Tillväxten av antalet studenter vid landets universitet och högskolor har varit hög under 1990-talet och sedan fortsatt under början av 2000-talet. 2004 innebär ett trendbrott genom att studenttalen praktiskt taget är oförändrade jämfört med föregående år.¹

Antalet anställda på universitet och högskolor har ökat under perioden, men inte i proportion till antalet studenter. 2004 minskade antalet anställda för första gången sedan 1990-talet. När det gäller forskarutbildning sker en tillbakagång men antalet doktorsexamina ökar sedan 2000.

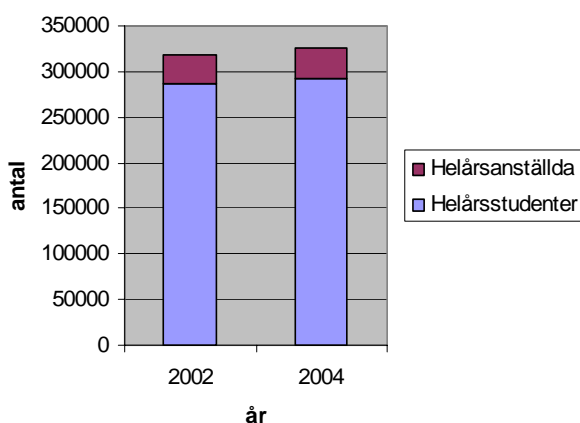

Diagram 1: Universitets- och högskolebibliotekens målgrupp 2002 och 2004.

Utbyggnaden av den svenska högskolan har inneburit en viss breddning i rekryteringen av studenter. Närmare hälften av alla högskolestudenter är så kallade otraditionella studenter som börjat studera efter 25 års ålder eller som studerar på deltid.

Traditionella studenter

- Har inte varit borta från högskolestudierna under tre sammanhängande terminer
- Började studera vid högskolan före 25 års ålder
- Läser på heltid

Icke-traditionella studenter

- Har gjort minst ett uppehåll i studierna
- Började högskolestudierna vid 25 års ålder eller senare
- Läser på deltid

Källa: Högskoleverkets årsrapport 2002

¹ Universitet och högskolor, Högskoleverkets årsrapport 2005, sid. 20

Genom ökad satsning på distansutbildningar, utbildning som är flexibel i tid och rum, har högskolan främjat det livslånga lärandet. Detta ställer nya krav på biblioteket att utveckla sina tjänster, framförallt de nätbaserade. Läsåret 2002/03 studerade 16,2 procent av studenterna på distans, året därpå (2003/04) hade siffran ökat till 19,3 procent. Den stora ökningen beror på tillkomsten av Nätuniversitetet.²

Lärosätena bedriver distansutbildning i mycket olika omfattning. Vid Mittuniversitetet (fd. Mitthögskolan), Högskolan på Gotland och Högskolan i Gävle var mer än hälften distansstudenter 2003/04. Flera lärosäten, exempelvis Handelshögskolan i Stockholm, har däremot ingen distansutbildning alls. Oavsett om studenterna befinner sig på distans eller på campus går utvecklingen mot flexibel utbildning där kurshemsidor på internet och lärplattformar är ett viktigt verktyg.

Nationalbiblioteket

Kungl. biblioteket arbetar på uppdrag av regeringen och har till uppgift att främja svensk forskning, vetenskap och svenskt kulturliv. Som nationalbibliotek ska man samla, beskriva, bevara och tillgängliggöra allt svenskt tryck. Som central biblioteksmyndighet har Kungl. biblioteket också bland annat ansvar för samordning och utveckling av forskningsbiblioteken och för biblioteksdatasystemet Libris. Vidare är nationalbiblioteket en strategisk resurs åt regeringen för det samlade biblioteksväsendet.

Som forskningsbibliotek är Kungl. biblioteket öppet för alla intresserade. I sin samordningsroll har man andra myndigheter och de svenska biblioteken som målgrupper, men också forskare och studenter på lärosätena. För insamlingen av det svenska trycket har man ett samarbete med förlag och andra informationsproducenter.

Specialbiblioteken

Vid sidan av universitets- och högskolebiblioteken finns ett antal forskningsbibliotek som är allmänt tillgängliga, som deltar i det svenska fjärrlånesamarbetet och som till någon del är statligt finansierade. Dessa specialbibliotek verkar i institutioner där forskning och utveckling bedrivs och har till uppgift att stödja forskningen med biblioteksservice. Exempel på sådana FoU-institutioner är myndigheter (Naturvårdsverkets bibliotek), museer (Konstbiblioteket), akademier (Kungl. skogs- och lantbruksakademiens bibliotek), statliga forskningsinstitut (Väg- och transportforskningsinstitutet) och stiftelser (Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek).

Specialbibliotekens primära målgrupp är i regel den egna moderorganisationens personal och bibliotekens tjänster planeras efter deras behov. Utöver detta är de specialbibliotek som finns med i denna sammanställning också tillgängliga för andra forskare och studenter.

---

² Ibid sid. 30ff

För studenter utgör specialbiblioteken ofta direkta och värdefulla komplement till universitets- och högskolebiblioteken. I Stockholmsområdet används till exempel Filminstitutets bibliotek flitigt av filmstudenter vid Stockholms universitet och Vitterhetsakademiens bibliotek av dem som studerar arkeologi.

Specialbibliotek

Ajte, svensk fjäll och samemuseum, biblioteket
Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek
Arbetslivsbiblioteket
Armémuseum, biblioteket
CAN:s bibliotek
Hjälpmiddelsinstitutets bibliotek
Immigrantinstitutets bibliotek
Konstbiblioteket/Nationalmuseum och Moderna museet
Kungl. skogs- och lantbruksakademiens bibliotek
Livrustkammarens bibliotek
Naturvårdsverkets bibliotek
Nordiska Afrikainstitutets bibliotek
Nordiska museets bibliotek
Patent- och registreringsverkets bibliotek
Riksarkivets bibliotek
Riksdagsbiblioteket
Statens maritima museer, biblioteket
Statens Museer för Världskultur, biblioteket
Statens musikbibliotek
Statens strålskyddsinstitut, biblioteket
Statens väg- och transportforskningsinstitut, biblioteket
Statistiska centralbyråns bibliotek
Svenska barnboksinstitutet
Svenska emigrantinstitutet, biblioteket
Svenska filminstitutets bibliotek
Sveriges geologiska undersökning, biblioteket
Sveriges Teatermuseum, biblioteket
Tekniska museets bibliotek
Totalförsvarets forskningsinstitut, biblioteket
Utrikespolitiska institutets bibliotek
Vitterhetsakademiens bibliotek

Forskningsbibliotekens ekonomi

Kostnadsutveckling på universitet och högskola

Universitets- och högskolebiblioteken har i stort sett följt moderorganisationernas kostnadsutveckling, men skillnaden mellan de olika biblioteken är stor. Biblioteken har under åren tagit på sig flera nya uppgifter; man har byggt upp elektroniska bibliotek, utvecklat sin pedagogiska uppgift och har i flera fall också tagit på sig att sköta utgivningen av lärosätets publikationer. Som tidigare nämnts finns det dock skillnader i vad som ingår i bibliotekets uppdrag från moderorganisationen.

Jämförelserna mellan bibliotek försvåras också av att det finns stora skillnader i vad som ingår i bibliotekens kostnader och vad som inte ingår. Vissa bibliotek har lokalkostnaderna med i sin budget medan dessa på andra håll ligger på lärosätets förvaltning. Detsamma gäller även för andra kostnader, exempelvis IT, personaladministration och vaktmästeri.

I de bibliotekskostnader som redovisas i denna rapport har lokalkostnader konsekvent uteslutits. Däremot finns de inkluderade i moderorganisationens kostnader i de fall biblioteken inte står för lokalkostnaderna.

Nära 90 procent av biblioteksverksamheten på universitet och högskolor finansieras med anslag från det egna lärosätet. Övriga inkomster kommer från bidrag, projektmedel och i viss mån intäkter som genereras av externa uppdrag, försäljning och expeditjonskostnader.

Forskningsbibliotekens kostnadsfördelning

Personalkostnader utgör den största andelen av universitets- och högskolebibliotekens kostnader. Här ingår inte bara löner utan även kompetensutveckling m.m. Kostnadsfördelningen på forskningsbiblioteken totalt visar på en liten minskning av personalkostnaderna, till följd av personalminskningar.

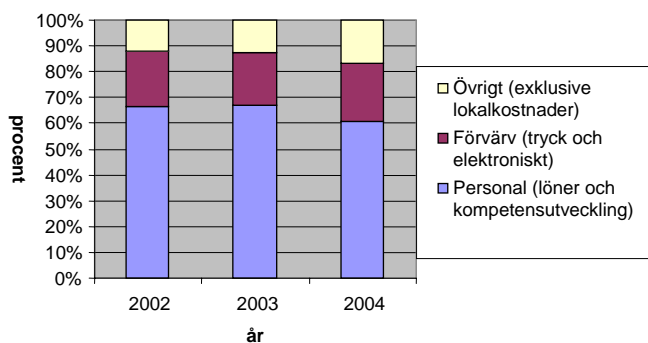

Diagram 2: Kostnadsfördelningen på forskningsbibliotek 2002-2004

En fjärdedel av universitets- och högskolebibliotekets totala kostnader går till förvärv av tryckta eller elektroniska publikationer. Efter en ökning runt millennieskiftet har andelen av bibliotekskostnaderna som går till förvärv minskat något 2004 jämfört med 2002. Skillnaden är tydligast när det gäller mindre högskolebibliotek som efter en uppbyggnadsfas på 1990-talet nu tvingas skära ner på kostnaderna.

Då litteraturen på universitets- och högskolebiblioteken till största delen är utländsk, styrs förvärvskostnaderna i hög grad av valutaförändringar, i synnerhet när det gäller kostnader för tidskrifter. Under perioden har valutautvecklingen varit gynnsam för biblioteken och därför kan en del av kostnadsminskningarna också tillskrivas detta.

Tabell 1. Valutakurser	Genomsnittskurs mot SEK per år		
	1 EUR	1 GBP	1 USD
2002	9,1627	14,5797	9,7243
2003	9,1250	13,1946	8,0894
2004	9,1268	13,4560	7,3496
Förändring %	-0,4%	-7,7%	-24,4%

Källa: Sveriges riksbank www.riksbanken.se

Forskningsbibliotekens personal

Vid forskningsbiblioteken arbetar dels bibliotekarier och biblioteksassistenter, men även andra yrkesgrupper som pedagoger, systemutvecklare, administratörer och IT-tekniker. 2004 var ungefär 64 procent av personalen på forskningsbiblioteken bibliotekarier.

Efter tidigare års ökning har antalet biblioteksanställda på universitet och högskolor minskat något 2002-2004. Detta gäller särskilt universitetsbiblioteken, där antalet helårsanställda under perioden minskat från 1 395 till 1 345. Den procentuella minskningen är lika stor på specialbiblioteken, och på grund av de få anställda blir genomslagskraften för varje förändring stor.

På landets universitet och högskolor gick det 2002 i genomsnitt 204 studenter, lärare och forskare per biblioteksanställd i organisationen. 2004 hade antalet ökat till 215. Skillnaden mellan universitetsbibliotek och högskolebibliotek är tydlig, på universitetsbiblioteken går det färre studenter, lärare och forskare på varje biblioteksanställd. En förklaring är att universitetsbiblioteken ofta har fler serviceställen, medan verksamheten på de nya högskolebiblioteken är koncentrerad till ett bibliotek. De stora universitetsbiblioteken har i regel också en större administrativ uppgift än de mindre högskolebiblioteken.

Tabell 2. Biblioteksanställda		
	2002	2004
Nationalbibliotek	259	257
Universitetsbibliotek	1 395	1 345
Högskolebibliotek	372	369
Specialbibliotek	235	224
Summa forskningsbibliotek	2 261	2 195

Universitets- och högskolebiblioteken som studieplats

Lokaler

Högskoleutbildning äger inte bara rum i föreläsningssalar och seminarierum; även bibliotekslokalerna har en viktig funktion som arbetsplats för högskolans studenter.

Under perioden har några nya bibliotek byggts, bland annat på Högskolan i Borås, Södertörns högskola och Lärarhögskolan i Stockholm. Vid nybyggnationer satsar man på bibliotekets funktion som studieplats. Sittplatser, datorer och grupprum får ta mycket utrymme.

Flera bibliotek, bland annat Lärum vid Lärarhögskolan i Stockholm, har i samarbete med IKT-pedagoger byggt upp så kallade Learning Resource Centers (LRC) vars funktion är att stödja studenterna i deras lärande i ett vidare perspektiv. Dessa LRC ger tillgång till teknisk utrustning, support och handledning för exempelvis webbproduktion, bildhantering, referenshantering och multimediaproduktion.

Öppettider

I genomsnitt hade universitets- och högskolebiblioteken öppet 301 dagar per år och 64 timmar per vecka under 2002. Öppethållandet har varken ökat eller minskat nämnvärt mellan 2002 och 2004. Universitetsbiblioteken har i regel generösare öppettider än de mindre högskolebiblioteken. Många biblioteksorganisationer har öppet på flera serviceställen samtidigt, vilket inte framgår av statistiken. Det framgår inte heller om bibliotek har öppet med reducerad service.

Reducerad service kan exempelvis innebära att studenter och anställda har tillgång till biblioteket eller en del av biblioteket, t.ex. datorsalar, dygnet runt men utan bemanning, eller att biblioteket är öppet för vissa kundgrupper som har tillgång till nyckel eller kod. 2003 hade nio av universitets- och högskolebiblioteken öppet och obemannat vissa tider på dygnet.³

Öppettider

Räknas på två sätt:

- öppet antal timmar per normalvecka
- öppet antal dagar per år

Uppgifterna omfattar hela biblioteksorganisationen och man räknar från det serviceställe som öppnar först till det som stänger sist per dag.

³ Lunneborg, Eva. De svenska högskolebibliotekens tillgänglighet. Resultat av en enkätundersökning 2003. sid. 6

2003 utförde Kungl. biblioteket/BIBSAM en enkätundersökning angående bland annat högskolebibliotekens öppethållande. Resultatet redovisas i rapporten ”De svenska högskolebibliotekens tillgänglighet”⁴ Undersökningen visar att med få undantag är öppethållandet vid universitets- och högskolebiblioteken anpassat till heltidsstuderande som bor och studerar på samma ort. 2003 hade endast fyra bibliotek öppet under kvällstid med bibliotekspersonal. Utredaren drar slutsatsen att de studenter som förvärvsarbetar eller som studerar på flexibel utbildning inte har samma chans till biblioteksservice som campusstudenter. En del av förklaringen skulle kunna vara att biblioteken erbjuder nätbaserade tjänster till dessa studenter och anser att det kan jämföras med den service campusstudenterna har tillgång till.

Tabell 3. Öppet (medelvärde)	Öppettimmar per vecka		Öppetdagar per år	
	2002	2004	2002	2004
Nationalbibliotek	61	61	298	300
Universitetsbibliotek	71	69	310	307
Högskolebibliotek	52	52	256	260
Specialbibliotek	30	29	222	204

Specialbibliotekens öppettider är i regel anpassade efter den egna organisationens behov och i flera fall är öppethållandet för användare utanför den egna organisationen begränsat. Specialbiblioteken är emellertid en heterogen grupp; här ingår också stora forskningsbibliotek som kännetecknas av hög tillgänglighet.

Sittplatser

Ett mått på universitets- och högskolebibliotekets tillgänglighet som studieplats är antalet sittplatser. För att kunna vara en indikation på studentens tillgång till läsplatser måste dock siffran sättas i relation till hur tillgången på läsplatser ser ut på universitetet eller högskolan i övrigt.

Tabell 4. Helårsstudent per sittplats i bibliotek		
	2002	2004
Universitetsbibliotek	13	13
Högskolebibliotek	13	12

I genomsnitt går det på universitets- och högskolebiblioteken 13 studenter per sittplats i biblioteket. Denna siffra är i stort oförändrad mellan 2002 och 2004. Däremot har tillgången blivit något bättre jämfört med tidigare treårsperiod. Nybyggda bibliotek har i regel kunnat planera lokalen efter modern biblioteksverksamhet och därmed har tillgången till sittplatser blivit

⁴ Lunneborg, sid. 5ff

bättre. Äldre biblioteksbyggnader har i många fall svårare att anpassa lokalerna efter nya behov och lösningar har istället kommit till stånd utanför bibliotekets lokaler.

Publika datorer

Datorn är ett av de viktigaste redskapen för att komma åt information och alltmer av bibliotekets informationsresurser ligger på internet. Statistik över antalet datorer i biblioteket började samlas in 1998 och ökningen i antalet publika datorer har sedan dess varit konstant. Möjlighet att koppla upp medhavd dator redovisas inte i statistiken, men för de studenter som inte har tillgång till egen dator är de publika datorerna i biblioteket, eller övriga datorsalar på lärosätet, viktiga.

Tillgången till datorer har ökat med cirka 30 procent 2002-2004. 2002 gick det 90 studenter på varje publik dator i biblioteket, 2004 var motsvarande siffra 70. Ökningen kan sättas i samband med de nya bibliotekslokaler som kommit till på Högskolan i Borås, Lärarhögskolan i Stockholm och Södertörns högskola.

Tabell 5. Helårsstudent per dator i bibliotek	2002	2004
	Universitetsbibliotek	98
Högskolebibliotek	77	60

Nätbaserade bibliotekstjänster

Forskningsbibliotekens hemsidor fyller en viktig roll. Genom att göra bibliotekstjänster tillgängliga på internet effektiviserar verksamheten och en högre grad av självservice kan införas. Bibliotekets tjänster blir tillgängliga dygnet runt och för fler användare. Genom bibliotekens katalog kan inte bara informationsökning ske utan även reservationer, lån och beställningar. Databaser och andra elektroniska informationsresurser kan nås utanför biblioteket; för licensierade informationsresurser ges tillgång på distans via proxyserver eller liknande lösningar. Biblioteken lägger också ner mycket resurser på att stödja informationssökning genom att utveckla gemensamma gränssnitt och samsökningsmöjligheter samt att på andra sätt underlätta för användarna att navigera i informationsutbudet. Guider i informationssökning liksom möjlighet till handledning av bibliotekarie via e-post eller chatt ingår ofta i universitets- och högskolebibliotekens nätbaserade tjänsteutbud. I den nätbaserade utbildningen på universitet- och högskolor används så kallade lärplattformar, även benämnda Learning Management System (LMS) eller Virtual Learning Environment (VLE). Genom dessa sker distribution, informationsutbyte och kommunikation. Biblioteken anpassar sina tjänster till de olika lärplattformar som högskolan

använder. I flera fall är biblioteken också ansvariga för drift, support och användarundervisning av dessa system.⁵

---

⁵ Jönsson Adrial, Christina (2005) Virtuella möten och fysiska träffar Biblioteksstöd till flexibel utbildning i högskolan. sid. 27f

Universitets- och högskolebibliotekets pedagogiska uppgift

Undervisning och referensservice

Samtliga universitets- och högskolebibliotek erbjuder studenterna någon form av undervisning i att söka, värdera och referera till information. 25 av biblioteken erbjuder dessutom webbaserade självstudiekurser. 2004 deltog cirka 110 000 personer i bibliotekens formella och lärarledda undervisning, vilket är nästan var tredje helårsstudent.

Enligt enkätundersökningen om bibliotekens tillgänglighet från 2003 erbjöd cirka 25 bibliotek kurser i informationskompetens för lärosätets lärare, cirka 30 bibliotek erbjöd ämnesinriktade kurser. Däremot anger endast ett tiotal universitets- och högskolebibliotek att de har webbaserade kurser särskilt riktade mot sina lärare och forskare. Vissa av universitets- och högskolebiblioteken erbjuder också andra kurser än ovanstående; exempelvis ämnesinriktad informationssökning för personal på vidareutbildning, biblioteksundervisning som moment i utbildningen i vetenskapsteori, källkritik mm. Utöver detta har några bibliotek också workshops, datorkurser och öppna introduktionskurser.⁶

Gränsen mellan referensservice och undervisning kan ibland vara flytande. Bibliotekens uppgift är inte främst att komma med färdiga svar på användarnas frågor, utan ser det som sin uppgift att ha en mer handledande roll genom att ge hjälp till självhjälp. Sedan 2002 har statistik över antal referensfrågor samlats in genom stickprov. Ett alltför stort bortfall medför att inga slutsatser kan dras angående omfattningen av referensservicen. Generellt kan man dock se en övergång till att använda webbaserade tjänster i form av e-post och chatt.

Måluppfyllelse av 1 kap. § 9 högskolelagen

Den 1 juli 2002 trädde en ny högskolelag i kraft. Av särskilt intresse för universitets- och högskolebiblioteken är 1 kap. 9 §, där det bland annat fastställs att högskoleutbildningarna i Sverige ska ge studenterna förmåga att ”göra självständiga och kritiska bedömningar”, att ”självständigt urskilja, formulera och lösa problem”, att ”söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå” samt ”förmåga att följa kunskapsutvecklingen”. Målbeskrivningen kan sammanfattas med det som vanligen inom biblioteksbranschen betecknas som informationskompetens. Två år efter att lagen trätt ikraft initierade Kungl. biblioteket/BIBSAM en undersökning kring hur lagparagrafen implementerats på lärosätena. Resultatet redovisas i rapporten ”Someone else’s job”. Slutsatsen är att ansvarsfrågan inte har klarlagts; lärosätets ledning har i många fall inte gett besked om hur lagen ska implementeras. Biblioteken har axlat ett stort, ofta frivilligt påtaget, ansvar och lärarna lyser med sin frånvaro. Pedagogiska frågor diskuteras sparsamt i samband med informationskompetens. Många intressanta initiativ har tagits

---

⁶ Lunneborg sid. 12f

av biblioteken som dock efterlyser förståelse och strategier från ledningen och framförallt ökad samverkan med lärare.⁷

1 kap. 9 § högskolelagen

Den grundläggande högskoleutbildningen skall ge studenterna förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar
förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, samt beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå, Följa kunskapsutvecklingen, och utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

Utredarna efterlyser en nationell strategi och föreslår att man lokalt utvecklar strategier för kompetensutveckling, samverkan och ansvarsfördelning. Samverkan mellan lärare och bibliotekarier är avgörande för att nå målet om informationskompetenta studenter.

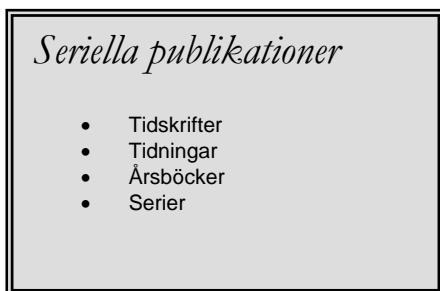
⁷ Birgitta Hansson och Olle Rimsten, "Someone else's job" Måluppfyllelse av 1 kap. 9 § högskolelagen avseende studenters informationskompetens. sid.5ff

Forskningsbiblioteken som förmedlare av forskning och annan information

Tryckta samlingar

Samtidigt som utvecklingen de senaste tio åren kännetecknas främst av framväxt av informationsresurser i elektronisk form, har forskningsbiblioteken ändå kvar uppgiften att hantera den tryckta litteraturen.

Traditionellt delas tryckta samlingar upp i böcker och seriella publikationer. I begreppet seriella publikationer ingår tidskrifter, tidningar, årsböcker och andra serier. Antalet tryckta tidskrifter på biblioteken har minskat, eftersom många bibliotek konsekvent sagt upp sina prenumerationer när elektronisk tillgång finns. Detta betraktas som en rationaliseringsåtgärd och har gett biblioteken möjlighet att omfördela sina resurser.

På universitets- och högskolebiblioteken gick i genomsnitt 45 procent av de totala förvärvskostnaderna till tryckt material 2004. Det är en minskning jämfört med 2002 då motsvarande siffra var 59 procent.

De tryckta samlingarna på universitets- och högskolebiblioteken uppgick 2004 till cirka 24,5 miljoner band. Det är en ökning med cirka 4 procent från 2002. För universitetsbiblioteken ligger nyförvärvet i antal titlar på ungefär samma nivå 2004 som två år tidigare. När det gäller högskolebiblioteken har det däremot inträffat ett trendbrott. Efter att ha befunnit sig i en uppbyggnadsfas under 90-talet och in på det nya millenniet har nyförvärvet på högskolebiblioteken minskat för varje år 2002-2004.

Övriga samlingar

Vid sidan av de tryckta samlingarna på forskningsbiblioteken finns omfattande specialsamlingar av exempelvis handskrifter, kartor, material på mikrofilm eller microfiche, audiovisuella dokument (ljud och bild), noter och grafiska dokument. I detta sammanhang bör Kungl. biblioteket särskilt nämnas i sin roll som nationalbibliotek där det svenska kulturarvet samlas in och bevaras genom pliktleverans. Pliktleveransen omfattar även några av universitetsbiblioteken, men de har inte samma bevarandeplikt som nationalbiblioteket, undantaget Lunds universitets bibliotek.

De stora universitetsbiblioteken har också omfattande samlingar handskrifter och andra specialsamlingar. Specialbibliotekens samlingar bör också framhållas som viktiga när det gäller olika publikationstyper. Några exempel är Svenska filminstitutets omfattande affischsamlingar, Musikbibliotekets samlingar av notblad och Patent- och registreringsverkets stora samlingar patent.

Elektroniska informationsresurser via licenser

Forskningsbibliotekens uppgift är att ge tillgång till information oberoende av var den finns. En växande del av forskningsinformationen ligger på internet.

Övergången från tryckta till elektroniska tidskrifter har medfört stora förändringar för forskningsbiblioteken. Genom att ansluta sig till centrala konsortieavtal där man köper ett förlags samlade produktion, har studenter och anställda fått tillgång till ett stort antal titlar. Antalet elektroniska tidskrifter på universitets- och högskolebiblioteken har ökat med 32 procent mellan 2002 och 2004. På specialbiblioteken är motsvarande siffra 24 procent.

Flera bibliotek har under perioden arbetat efter principen att säga upp prenumerationer på tryckta tidskrifter när de har fått tillgång till samma titel elektroniskt. Paketavtalen leder till att tillgången till information ökar väsentligt. Väljer man att avsluta ett avtal får det stora konsekvenser för statistiken avseende antal titlar. De stora procentuella förändringarna kan i många fall förklaras med att ett bibliotek anslutit sig till, eller hoppat av ett paketavtal som innehåller många titlar. I vissa fall har besparingar på bibliotek lett till väsentligt färre tidskrifter. Detta gäller Idrottshögskolan, Polishögskolan, Högskolan Skövde, Högskolan Kristianstad med flera.

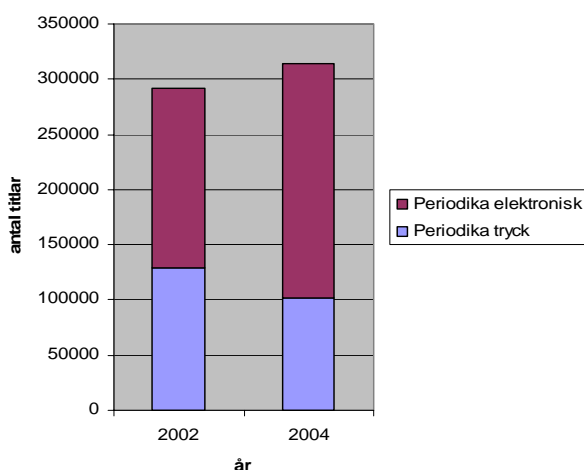

Diagram 3: Periodika (antal löpande titlar) på forskningsbiblioteken 2002 och 2004.

Forskningsbiblioteken har utöver elektroniska tidskrifter även skapat tillgång till andra dokument i elektronisk form. I slutet av 2004 hade biblioteken sammanlagt 4 000 databaser (2002: 3 500), 477 600 e-böcker

(2002: 50 700) och 680 900 övriga digitala dokument, exempelvis uppslagsverk i digital form (2002: 5 700).

Open Access och publiceringsverksamhet

Vid sidan av traditionell förlagsverksamhet har sedan början av 1990-talet den så kallade Open Access-rörelsen vuxit. Traditionellt publiceras vetenskaplig information i tidskrifter som högskolorna, via biblioteken, betalar för åtkomst till i form av licensavtal. Grundtanken med Open access är att forskare ska ha möjlighet att publicera sig i tidskrifter där åtkomsten är fri. Istället för att kostnaden läggs på den som vill ta del av forskningsresultatet, tar man istället ut en publiceringsavgift av författaren. På detta sätt ska man uppnå en förbättrad tillgänglighet till forskningsresultat. Ett annat motiv är att påverka marknaden för vetenskapliga tidskrifter då man anser att prisökningarna varit orimligt stora.

Ett antal Open Access-tidskrifter har skapats och vid sidan av dessa har universitet och högskolor dessutom engagerat sig i elektronisk publicering. Biblioteken har här fått en ny roll, att publicera och sprida det egna lärosätets forskningsresultat i öppna arkiv.

En kartläggning från 2003 visar att 13 universitets- och högskolebibliotek under det året publicerade avhandlingar i fulltext, fem bibliotek publicerade forskningsrapporter och sex bibliotek publicerade lärosätets examensarbeten.⁸ Vid årsskiftet 2004/2005 hade omfattningen ökat betydligt: 16 bibliotek arbetade med fulltextpublicering av avhandlingar, 13 bibliotek med forskningsrapporter och 20 bibliotek med examensarbeten.⁹ Enligt en uppskattning från mars 2003 fanns 1100 avhandlingar publicerade i fulltext genom bibliotekens försorg.¹⁰ Vid 2004 års slut hade denna siffra minst fyrdubblats.¹¹

---

⁸ Müller, Eva. Projektrapport "En gemensam portal för akademisk fulltextpublicering vid svenska universitet och högskolor" Akademisk forskning online, 2003. Bilaga 1.

⁹ Holmqvist, Kristoffer och Johansson Tobias. Organiserad vetenskaplig elektronisk publicering vid universitet och högskolor i Sverige. Examensarbete Lunds universitet 2005. sid. 36ff. Kompletterad med publicerad bilaga "Data från sent inkomna svar från Högskolan i Gävle, Linköpings universitet och Örebro universitet införda i tabeller i rapporten Organiserad vetenskaplig elektronisk publicering med författarnas medgivande". Jan Hagerlid.

¹⁰ Müller, sid. 8

¹¹ Holmqvist. sid. 36ff inkl. komplettering enligt Hagerlid.

Forskningsbibliotekens användning

Besök

De svenska universitets- och högskolebiblioteken har ökat sin tillgänglighet genom att göra fler och fler tjänster tillgängliga via internet. Detta innebär dock inte att de fysiska besöken till bibliotekslokalerna minskat. Under 2002 gjordes cirka 66 000 besök per dag, 2004 hade antalet besök ökat till 71 000. Utslaget på målgruppen innebär detta cirka 65 biblioteksbesök per capita och år.

Specialbiblioteken uppvisar av naturliga skäl inte samma höga besökssiffror som universitets- och högskolebiblioteken, men även här har en ökning skett under perioden. 2004 hade specialbiblioteken tillsammans i genomsnitt 1 075 besök per dag. Riksdagsbiblioteket, FOI-biblioteket och Naturvårdsverkets bibliotek tillhör de mest besökta specialbiblioteken.

Kungl. biblioteket besöks varje dag i genomsnitt av 700 personer.

Lån

Låneverksamheten på universitets- och högskolebiblioteken har sedan slutet av 80-talet kännetecknats av stora ökningar. Ökningen av lokala lån (lån direkt till låntagare) har fortsatt varje år och visar inga tecken på att mattas av. 2004 effektuerades nästan 10,5 miljoner lån (inkl. omlån). Detta innebär i genomsnitt 31 lån per capita (studenter och anställda vid universitet- och högskolor). Motsvarande siffra för 2002 var 26. Även i relation till målgruppens tillväxt har alltså antalet lokala lån ökat.

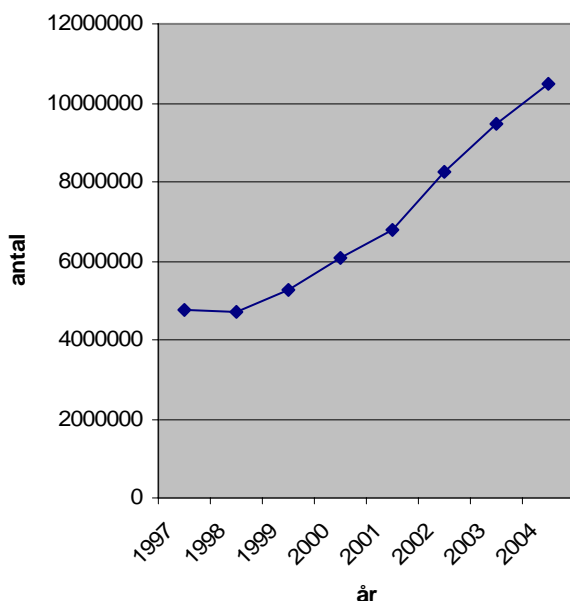

Diagram 4: Lokala lån (inkl. omlån) på universitets- och högskolebiblioteken 1997-2004

Den relativa ökningen kan förklaras med att det genom tillgängliga databaser och kataloger med bättre användargränssnitt har blivit lättare att hitta relevant information. Samtidigt som det också har blivit lättare att beställa, låna och låna om böcker genom självservice också på distans. Även på specialbiblioteken ökar antal utlån något, 2004 effektuerades ca 234 000 lokala lån. Motsvarande siffra för Kungl. biblioteket är 137 000.

Nedladdade fulltextdokument

När biblioteken lägger mycket resurser på elektroniska informationsresurser ökar behovet att få veta hur dessa används. Det har varit en utmaning för forskningsbiblioteken och deras leverantörer att hitta relevanta mått för att mäta användningen av de elektroniska informationsresurserna. För att få denna information är man beroende av den användningsstatistik som databasleverantörerna tar fram.

Statistikrapporteringen har inte varit särskilt tillförlitlig under perioden. Internationella projekt pågår dock för att ta fram riktlinjer och standarder.

Lån motsvaras i den digitala världen av antalet nedladdade fulltextdokument. 2004 laddades cirka 4,5 miljoner fulltextdokument ned från fulltextdatabaser, cirka 7 miljoner fulltextartiklar ur seriella publikationer och cirka 400 000 e-böcker. Samtliga uppgifter uppvisar ett bortfall så i realiteten ligger siffrorna genomgående högre. Nedan redovisas användningen av ett litet urval av paketavtal för elektroniska tidskrifter.

Tabell 6. Nedladdningar av fulltextdokument	Antal deltagande institutioner		Antal nedladdade dokument		Antal titlar i fulltext	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004
Databas						
Emerald Fulltext	33	33	110 338	133 960	150	150
Kluwer Online	29	30	195 711	206 646	750	719
ScienceDirect	34	34	2 109 883	2 925 303	1601	1601
Springer LINK	26	26		148 752	420	420

Källa: Kungl. biblioteket Årsredovisning
2003 och 2004

Nationell samverkan

Fjärrlån

Fjärrlån, lån mellan bibliotek för en användares räkning, är ett gemensamt resursutnyttjande för biblioteken, både nationellt och internationellt. Det svenska fjärrlånesamarbetet mellan forskningsbibliotek har en lång tradition som går tillbaka till 1800-talet. Det är ett ömsesidigt åtagande och bygger på att alla forskningsbibliotek tar sitt ansvar. Regeringen understödjer samarbetet genom att varje år avsätta medel för att kompensera de forskningsbibliotek som lånar ut mer till andra bibliotek än vad de själva lånar in.

Genom det svenska fjärrlånesamarbetet ges studenter, forskare och allmänhet möjlighet att utan kostnad få tillgång till de publikationer som finns vid andra bibliotek än det lokalt tillgängliga. Specialbiblioteken har ofta en omfattande fjärrlåneverksamhet. Detta kan förklaras med att deras samlingar är specialiserade och innehåller material som inte finns på så många andra ställen.

På universitetsbiblioteken har omfattningen i fjärrlåneverksamheten (kopieleverans inkluderad) minskat betydligt. Antalet fjärrutlån (bibliotekets utlån till andra bibliotek) har 2002-2004 minskat med cirka 69 000 utlån (19 procent). När det gäller högskolebiblioteken är bilden mer splittrad, vissa mindre bibliotek där man arbetat med att bygga upp sina tryckta samlingar lånade ut mer 2004 än tre år tidigare. Generellt har dock trenden varit nedåtgående sedan slutet av 1990-talet.

Fjärrlånesamarbetet mellan forskningsbibliotek

Syftet med fjärrlånesamarbetet är att säkerställa en jämlik informationsförsörjning till medborgarna. Biblioteken ska därför ha möjlighet att låna material av varandra.

- Går tillbaka till 1887
- Fria lånevägar
- LIBRIS och bibliotek.se är de främsta hjälpmedlen för lokalisering och beställning
- Varje fjärrlåneförfrågan på material som går att köpa bör övervägas som ett förslag till inköp
- Fjärrlånebeställningar ska behandlas skyndsamt
- Det utlånande biblioteket avgör vilket material man lånar ut, undantag kan göras för t.ex. referenslitteratur och tidskrifter
- Det inlånande biblioteket ansvarar för lånat material och är skyldig att ersätta det, om materialet skulle skadas eller förkomma
- Offentliga bibliotek ska föra statistik över in- och utgående fjärrlån
- Kungl. biblioteket/BIBSAM delar årligen ut drygt 10 mnkr som kompensation till de forskningsbibliotek som har fler fjärrutlån än fjärrinlån.

Källa: Rekommendationer för fjärrlån och dokumentleverans, 2005
Kungl. biblioteket i samråd med Statens kulturråd.

När det gäller forskningsbibliotekens inlån från andra bibliotek är minskningen ännu tydligare. I synnerhet kopiehanteringen har minskat. Biblioteket lånar i regel inte ut tidskrifter via fjärrlån utan ersätter detta med kopior av beställda artiklar. Universitetsbiblioteken har nästan halverat antalet beställda tidskriftsartiklar 2002-2004. Det innebär att både personella och ekonomiska besparingar har kunnat göras för biblioteken. En anledning till detta är att man genom de centrala licensavtalen för elektroniska tidskrifter och databaser fått tillgång till mycket information som man tidigare var tvungen att låna in från andra bibliotek. För användarna har detta inneburit att de kan ta fram den önskade artikeln på sin datorskärm, istället för att gå till biblioteket och beställa en artikel som sedan ska distribueras via posten.

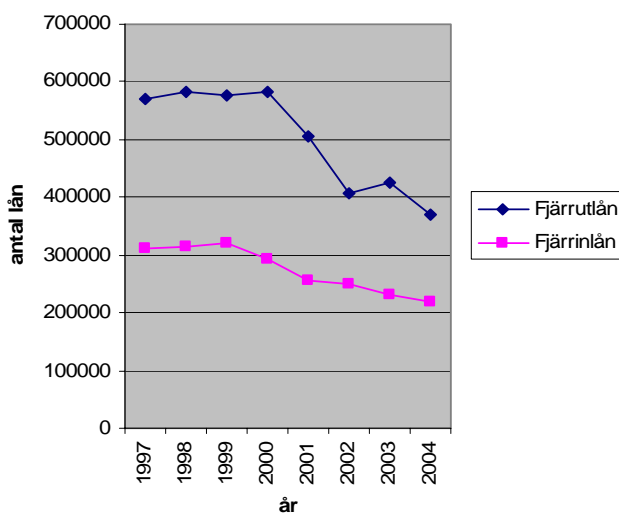

Diagram 5: Fjärrlån på universitets- och högskolebiblioteken 1997-2004

Centrala licensavtal

Sedan 1997 har Kungl. biblioteket/BIBSAM gått i spetsen för ett licenskonsortium, dvs. slutit centrala licensavtal för de svenska universitetens och högskolornas räkning, samt för ett antal statligt finansierade forskningsinstitutioner utanför högskolans ram.

Genom att sluta centrala licensavtal för kommersiellt tillhandahållna databaser kan flera fördelar uppnås i termer av bättre priser och förmånligare villkor, jämfört med om varje bibliotek skulle förhandla var för sig. Det är också synnerligen arbetsbesparande både för användare och för leverantörer.

För användarna medför övergången från pappersbaserad till elektronisk information en rad fördelar; tillgången till information ges, dygnet runt till var och en som har tillgång till universitetets eller högskolans datanät,

oavsett var den informationssökande befinner sig. Möjligheterna att snabbt och effektivt hitta den information man söker ökar radikalt. När övergången väl fullbordats beräknas den medföra minskade förvärvs- och hanteringskostnader för lärosätet. När det gäller avtalen för e-tidskrifter blir antalet tillgängliga titlar ojämförligt mycket större när man sluter paketavtal för det enskilda förlagets samlade utgivning.

BIBSAM:s centrala licensavtal

- Syftet är att befrämja effektiv återsökning och hantering av elektronisk information i kommersiellt tillhandahållna databaser
- Konsortiesamverkan ger kostnads- och pridfördelar
- Första avtalet slöts 1997
- Avtalen ska uppfylla vissa principer, bland annat tillgång för hela lärosätet oavsett var man sitter, arkivtillgång och rätt att kopiera artiklar för enskilt bruk.
- Kostnaden fördelas mellan konsortiedeltagarna enligt olika modeller, i regel efter potentiell användning (antal heltidsekvivalenter)

Konsortiedeltagarna väljer själv vilka avtal man vill ansluta sig till. År 2004 deltog 36 universitet och högskolor samt 18 statligt finansierade men icke-högskoleanknutna forskningsinstitutioner i ett eller flera av dessa avtal.

Antalet avtal har under treårsperioden rört sig kring ett 40-tal och kostnaden uppgick 2004 till drygt 100 mnkr. Kostnaden för de enskilda konsortiedeltagarna som ansluter sig till de olika avtalen baseras på populationsparametrar.

Fram till 2002 subventionerades avtalen med öronmärkt bidrag från Utbildningsdepartementet. Syftet var att under ett initialskede underlätta övergången från pappersbaserad till elektronisk information, vilket också skedde.

Gränssnitt och sökverktyg

Till följd av övergången till elektroniska informationsresurser har behovet av en samlad ingång till dessa ökat. Detta gäller både de informationsresurser som forskningsbiblioteken köpt åtkomst till genom licensavtal och de som finns tillgängliga som Open Access.

Hanteringen och underhållet av e-resurser har varit tidskrävande för biblioteken och stora samordnings- och rationaliseringsvinster finns att hämta.

Kungl bibliotekets Libris-avdelning upphandlade 2004 en portalprogramvara (MetaLib) och länkserver (SFX) för forskningsbibliotekens räkning. Syftet med systemet (Samsök/Länksök) är

att förenkla sökning i de elektroniska informationsresurserna, genom att erbjuda ett gränssnitt där man kan söka i en enskild eller i ett relevant urval informationsresurser samtidigt. Genom att informationsresurserna integreras med varandra erbjuds användarna en sömlös lösning med direkt åtkomst till fulltexten. För tillgång till fulltexten för licensierade informationsresurser krävs naturligtvis att den egna moderorganisationen har licens för den aktuella elektroniska informationsresursen.

En samlad ingång innebär även andra fördelar; forskningsbiblioteken ges möjlighet till att stärka sitt varumärke och även att målgruppsanpassa tjänsterna, exempelvis genom att gruppera dem i olika ämnesanpassade block. Genom att 42 forskningsbibliotek samverkar i Samsök/Länksök kan de dra nytta av varandras arbete och underhåll och den uppdatering som sker centralt.

Ett parallellt system till Samsök är det vid Lunds universitet utvecklade samsökningsverktyget ELIN.

Även forskningsbibliotekens lokala bibliotekssystem och den nationella samkatalogen Libris lever i en värld där utvecklingen går snabbt. Från att ha främst innehållit beskrivningar av innehåll i form av bibliografiska poster, ligger nu fokus på att ge ingång till själva innehållet i form av fulltext, bilder och ljud. I systemen integreras också olika tjänster som ger användaren mervärde, exempelvis beställningsformulär, länkar till internetbokhandlar etc.

En annan utveckling går mot att möta användarna där dessa är. Genom att samverka med Google och andra aktörer utanför den traditionella bibliotekssfären, kan man skapa alternativa ingångar och vägar till de informationsresurser som biblioteken erbjuder.

Jourhavande bibliotekarie

Myndigheten för Sveriges nätuniversitet beviljade hösten 2002 medel till projektet "Jourhavande bibliotekarie", en virtuell referenstjänst, med projekttiden januari 2003 – december 2004.

Eftersom allt fler studenter läser kurser och utbildningar som inte är beroende av närvaro på campus, har syftet med projektet varit att erbjuda högskolestudenter och anställda nätbaserad personlig vägledning i informationssökning. Tjänsten bygger på chatt med co-browsing, (student och bibliotekarie delar samma webbfönster) som kompletteras av en e-postfunktion.

Projektet har bedrivits som ett samverkansprojekt mellan högskole- och universitetsbiblioteken i Jönköping, Kungl. Tekniska högskolan, Mithögskolan och Lund. Sedan den 1 januari 2005 är Jourhavande bibliotekarie en nationell tjänst med Kungl. biblioteket som huvudman. Tjugo universitets- och högskolebibliotek deltar idag i tjänsten.

Användningen av tjänsten har stadigt ökat men statistiken visar fortfarande ett relativt lågt användande. Tänkbara förklaringar är att tjänsten är ny och att det krävs tid för att etablera nya arbetssätt. Avgörande för nyttjandegraden är självklart att våra målgrupper högskolestudenter och anställda känner till och enkelt hittar en ingång till tjänsten. Fortsatt marknadsföring i olika sammanhang är därför av största vikt.

Samverkan med folkbibliotek

NABIS är Kungl. bibliotekets och Kulturrådets gemensamma organ för samverkan mellan folkbibliotek och vetenskapliga bibliotek. NABIS är rådgivande i frågor av gemensamt intresse för folkbibliotek och vetenskapliga bibliotek men ska också identifiera och utveckla möjligheter till sektorsöverskridande samverkan.

NABIS har under perioden 2002-2004 bland annat diskuterat samverkan mellan Jourhavande bibliotekarie och Fråga biblioteket, folkbibliotekens behov av tillgång till de av BIBSAM upphandlade licensdatabaserna och en översyn av Riktlinjer för fjärlån. Andra exempel på samarbeten under perioden är konferenser och seminarier som arrangerats i samarbete med andra aktörer, exempelvis Glesbygdsverket och Encell.

Referenser

Forskningsbiblioteken 2002. Mediebestånd, låneverksamhet, personal, driftskostnader m.m. Statistiska centralbyrån 2003

Forskningsbiblioteken 2003. Mediebestånd, låneverksamhet, personal, driftskostnader m.m. Statistiska centralbyrån 2004

Forskningsbiblioteken 2004. Mediebestånd, låneverksamhet, personal, driftskostnader m.m. Statistiska centralbyrån 2005

Gellerstam, Göran (2001) Den första uppgiften. Högskolebiblioteket som utbildningsinstitution och lärande miljö. Kungl. biblioteket/BIBSAM, Stockholm

Hansson, Birgitta och Rimsten, Olle (2005): "Someone else's job" Måluppfyllelse av 1 kap. 9§ högskolelagen avseende studenters informationskompetens. 2 uppl. Örebro universitet, Örebro

Holmqvist, Kristoffer och Johansson, Tobias (2005): Organiserad vetenskaplig elektronisk publicering vid universitet och högskolor i Sverige. Lunds universitet: Biblioteks- och informationsvetenskap, examensarbete (20 poäng).
Opubl. Bilaga 5.3. Resultatredovisning (fråga 1-5)

Jönsson Adrial, Christina m. fl. (2005): Virtuella möten och fysiska träffar. Biblioteksstöd till flexibel utbildning i högskolan. Myndigheten för Sveriges nätuniversitet. Rapport 7:2005, Härnösand

Kungl. biblioteket. Årsredovisning 2002, 2003 och 2004

Lunneborg, Eva (2003): De svenska högskolebibliotekens tillgänglighet. Resultat av en enkätundersökning 2003. Kungl. biblioteket/BIBSAM, Stockholm

Müller, Eva m.fl. (2003): Projektrapport "En gemensam portal för akademisk fulltextpublicering vid svenska universitet och högskolor". Akademisk forskning online. Uppsala, april 2003

Universitet & högskolor. Högskoleverkets årsrapport 2003. Stockholm

Universitet & högskolor. Högskoleverkets årsrapport 2004. Högskoleverkets rapportserie 2004:16R. Stockholm

Universitet & högskolor. Högskoleverkets årsrapport 2005. Högskoleverkets rapportserie 2005:26R, Stockholm

Bilaga 1. Förändringar i organisation och uppdrag 2002-2004

Universitetsbibliotek

Karlstads universitetsbibliotek

2003 integrerades biblioteket vid Ingesunds musikhögskola i universitetsbiblioteket. Sedan 2003 ansvarar biblioteket för utveckling och drift av datasupport för de nätburna utbildningarna, utveckling av IKT-pedagogik och utbildning i användandet av IKT-verktyg för distans- och nätkurser. Biblioteket är även resurscentrum för funktionshindrade. Ny uppgift som samarrangör till föreläsningsserie.

Kungl. tekniska högskolans bibliotek

2004 övergick biblioteket vid KTH Syd till Södertörns högskola. Från 2003 har biblioteket införlivat Byggdoks bibliotek.

Lunds universitets bibliotek

Verksamheten vid UB Norr (filial) integrerades i UB Helgonabacken och en del överfördes till fakulteternas bibliotek.

Stockholms universitetsbibliotek

Statens psykologisk-pedagogiska bibliotek (filial) flyttade in i huvudbiblioteket 2003. En verksamhet som tillkommit under perioden är publicering.

Växjö universitetsbibliotek

2002 integrerades biblioteket vid Institutionen för Vårdvetenskap och Socialt arbete med universitetsbiblioteket.

Högskolebibliotek

Högskolan i Halmstad, biblioteket

Sommaren 2003 integrerades biblioteksverksamheten vid Campus Varberg med den kommunala biblioteksverksamheten.

Konstfacks bibliotek

Begränsat öppethållande 2003 på grund av flytt till nya lokaler och 2004 på grund av renovering.

Södertörns högskolebibliotek

I juli 2002 flyttade informationsförsörjningen och bokbeståndet tillhörande Karolinska institutets vårdutbildningar från Södertörns högskolebibliotek till Karolinska institutets universitetsbibliotek.

I augusti 2004 flyttade biblioteket till nya lokaler.

Under hösten 2004 avvecklades biblioteksverksamheten på Campus Telge. Formellt stängdes biblioteket i Södertälje 31 december 2004.

Från juli 2003 ansvarar biblioteket för tekniskt och pedagogiskt stöd till högskolans distansutbildningar.

Specialbibliotek

Åtttes bibliotek

Biblioteket fick nya lokaler i september 2003 och samtidigt skedde en integrering av Sametingets boksamling.

Naturvårdsverkets bibliotek

Ökad elektronisk publicering av Naturvårdsverkets rapporter.

Nordiska museets bibliotek

Omorganisation vid Nordiska museet 2002 medförde minskat antal anställda vid biblioteket. Biblioteket engageras tidvis i den allmänna museiverksamheten när det gäller gemensamma projekt och funktioner.

Sveriges teatermuseums bibliotek

Biblioteket övertog museets arkiv och svensk teaterrepertoarregistrering 2002.

Bilaga 2: Tabeller

1. Universitets- och högskolebibliotekens målgrupp
2. Universitetens och högskolornas kostnadsutveckling
3. Universitets- och högskolebibliotekens kostnadsutveckling
4. Universitets- och högskolebibliotekens totala - och förvärvskostnader
5. Biblioteksanställda, alla kategorier. Universitets- och högskolebibliotek
6. Biblioteksanställda, alla kategorier. National- och specialbibliotek
7. Universitets- och högskolebibliotekens öppethållande
8. Antal sittplatser på universitets- och högskolebiblioteken
9. Antal publika datorer på universitets- och högskolebiblioteken
10. Deltagande i bibliotekens undervisning per helårsstudent. Universitets- och högskolebibliotek
11. Universitets- och högskolebibliotekens förvärvskostnader fördelat på tryckt material och elektroniska resurser
12. Bibliotekens förvärvskostnader uttryckt i kronor per capita. Universitets- och högskolebibliotek
13. De tryckta samlingarna, bestånd respektive nyförvärv på universitets- och högskolebibliotek
14. De tryckta samlingarna, bestånd respektive nyförvärv på nationalbiblioteket och specialbibliotek
15. Volym och nyförvärv per capita på universitets- och högskolebibliotek
16. Periodika (antal löpande titlar) på universitets- och högskolebibliotek
17. Periodika (antal löpande titlar) på nationalbiblioteket och specialbiblioteken
18. Fysiska besök per capita och kostnad per fysiskt besök. Universitets- och högskolebibliotek
19. Antal utlån från egna samlingar. Universitets- och högskolebibliotek.
20. Antal utlån från egna samlingar. Nationalbiblioteket och specialbibliotek
21. Antal fjärrinlån på universitets- och högskolebibliotek.
22. Antal fjärrinlån på nationalbiblioteket och specialbibliotek

Tabell 1. Universitets- och högskolebibliotekens målgrupp	Antal helårsstudenter		Förändring		Antal helårsanställda*		Förändring		Målgrupp	
	2002	2004	antal	procent	2002	2004	antal	procent	2002	2004
	Chalmers tekniska högskola	8 470	8 460	-10	0%	1 562	1 529	-33	-2%	10 032
Göteborgs universitet	25 099	26 068	969	4%	2 643	2 790	147	6%	27 742	28 858
Handelshögskolan i Stockholm	1 386	1 321	-65	-5%	147	122	-24	-17%	1 533	1 443
Karlstad universitet	8 544	8 864	320	4%	650	724	74	11%	9 194	9 588
Karolinska Institutet	4 843	5 851	1 008	21%	1 890	1 947	57	3%	6 733	7 798
Kungl Tekniska högskolan	11 263	12 368	1 106	10%	2 032	1 984	-48	-2%	13 295	14 353
Linköpings universitet	17 309	18 232	923	5%	2 074	2 038	-36	-2%	19 383	20 270
Luleå tekniska universitet	8 218	8 481	263	3%	903	907	4	0%	9 121	9 388
Lunds universitet	25 650	27 972	2 323	9%	3 646	3 839	193	5%	29 296	31 811
Stockholms universitet	23 954	24 205	251	1%	2 456	2 399	-57	-2%	26 410	26 604
Sveriges lantbruksuniversitet	3 289	3 340	51	2%	1 633	1 567	-66	-4%	4 922	4 907
Umeå universitet	15 914	16 746	833	5%	2 261	2 282	21	1%	18 174	19 028
Uppsala universitet	20 123	21 347	1 224	6%	3 157	3 275	119	4%	23 280	24 623
Växjö universitet	7 828	8 337	510	7%	470	545	75	16%	8 297	8 882
Örebro universitet	8 854	9 733	879	10%	577	642	65	11%	9 431	10 375
Summa universitet	190 742	192 866	2 124	1%	26 100	26 591	491	2%	216 842	227 916
Blekinge tekniska högskola	3 135	3 121	-14	0%	240	255	15	6%	3 375	3 375
Försvärshögskolan**	400	375	-25	-6%	220	79	-141	-64%	620	454
Högskolan Dalarna	5 729	5 219	-511	-9%	350	361	11	3%	6 079	5 579
Högskolan i Borås	5 508	5 331	-177	-3%	342	350	9	3%	5 849	5 681
Högskolan i Gävle	6 081	6 313	232	4%	362	424	62	17%	6 444	6 737
Högskolan i Halmstad	5 048	5 396	348	7%	262	273	11	4%	5 310	5 669
Högskolan i Jönköping	6 864	7 053	189	3%	368	406	38	10%	7 232	7 459
Högskolan i Kalmar	6 317	6 395	78	1%	384	441	57	15%	6 701	6 836
Högskolan i Skövde	4 069	4 307	238	6%	265	255	-10	-4%	4 334	4 562
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	4 531	4 443	-88	-2%	262	272	10	4%	4 792	4 715
Högskolan Kristianstad	5 154	5 623	469	9%	287	336	50	17%	5 441	5 959
Högskolan på Gotland	1 256	1 974	718	57%	67	94	27	40%	1 323	2 068
Idrottshögskolan i Stockholm	458	515	57	12%	50	63	13	26%	508	578
Konstfack	640	623	-17	-3%	71	72	1	1%	711	695
Kungl. konsthögskolan/ Arkitekturskolan**	55	55	0	0%	12	12	0	0%	67	67
Lärarhögskolan i Stockholm	5 848	6 602	754	13%	302	350	48	16%	6 149	6 951
Malmö högskola	10 029	10 735	706	7%	569	655	86	15%	10 598	11 391
Mitthögskolan	8 303	8 125	-178	-2%	601	597	-4	-1%	8 904	8 721
Mälardalens högskola	8 350	8 862	512	6%	523	597	75	14%	8 873	9 459
Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap**	70	48	-22	-32%	17	19	3	15%	87	67
Polishögskolan**	800	1 000	200	25%	80	85	5	6%	880	1 085
Röda Korsets högskola	384	420	36	9%	25	31	6	22%	409	450
Södertörns högskola	6 023	7 057	1 034	17%	353	369	17	5%	6 376	7 427
Summa högskolor	95 050	99 589	4 540	5%	6 009	6 396	387	6%	101 058	105 985
Totalt	285 792	292 456	6 664	2%	32 109	32 986	877	3%	317 901	333 901

Källa: Högskoleverket. <http://nu.hsv.se/>

*Antal anställda omräknade till helårs prestationer inkl. följande tjänstekategorier: professor, forskarassistenter, lektor, adjunkt, gäst- och timlärare, annan forskande och undervisande personal samt forskarstuderande

** Uppgifterna har erhållits från respektive lärosätets bibliotekschef

Tabell 2. Universitetens och högskolornas kostnadsutveckling	Högskolornas totala kostnader (tkr)*		Förändring
	2002	2004	
Chalmers tekniska högskola	2 111 738	2 203 499	4%
Göteborgs universitet	3 794 128	4 101 293	8%
Handelshögskolan i Stockholm	285 879	344 468	20%
Karlstad universitet	682 851	793 397	16%
Karolinska Institutet	3 656 829	3 780 562	3%
Kungl Tekniska högskolan	2 702 238	2 737 923	1%
Linköpings universitet	2 344 595	2 469 535	5%
Luleå tekniska universitet	1 101 811	1 189 224	8%
Lunds universitet	4 681 944	5 043 171	8%
Stockholms universitet	2 583 190	2 701 239	5%
Sveriges lantbruksuniversitet	2 165 564	2 208 768	2%
Umeå universitet	2 601 471	2 873 932	10%
Uppsala universitet	3 739 115	4 040 175	8%
Växjö universitet	558 128	683 105	22%
Örebro universitet	733 326	852 448	16%
Summa universitet	33 742 807	36 022 739	7%
Blekinge tekniska högskola	339 779	377 510	11%
Försvarshögskolan			
Högskolan Dalarna	403 743	413 555	2%
Högskolan i Borås	398 872	424 715	6%
Högskolan i Gävle	415 826	485 683	17%
Högskolan i Halmstad	311 378	361 320	16%
Högskolan i Jönköping	482 806	559 814	16%
Högskolan i Kalmar	497 570	593 726	19%
Högskolan i Skövde	279 182	302 472	8%
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	295 360	316 717	7%
Högskolan Kristianstad	322 784	378 326	17%
Högskolan på Gotland	116 770	152 841	31%
Idrottshögskolan i Stockholm	69 279	86 661	25%
Konstfack	127 675	145 103	14%
Kungl. konsthögskolan/ Arkitekturskolan			
Lärarhögskolan i Stockholm	494 586	579 472	17%
Malmö högskola	778 499	913 859	17%
Mitthögskolan	743 402	795 014	7%
Mälardalens högskola	596 367	686 678	15%
Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap			
Polishögskolan			
Röda Korsets högskola	34 025	42 513	25%
Södertörns högskola	500 162	505 192	1%
Summa högskolor	7 208 065	8 121 171	13%
Totalt	40 950 872	44 143 910	8%

* Källa: Högskoleverket. <http://nu.hsv.se/> (summa verksamhetskostnader)

Tabell 3. Universitets- och högskolebibliotekens kostnadsutveckling	Bibliotekets totalkostnader (tkr)		Förändring
	2002	2004	
Chalmers tekniska högskola	51 461	46 115	-10%
Göteborgs universitet	103 305	118 757	15%
Handelshögskolan i Stockholm	11 538	9 901	-14%
Karlstad universitet	20 384	32 316	59%
Karolinska Institutet	95 682	88 385	-8%
Kungl Tekniska högskolan	73 870	65 000	-12%
Linköpings universitet	67 405	69 664	3%
Luleå tekniska universitet	28 475	34 027	19%
Lunds universitet	128 247	140 495	10%
Stockholms universitet	73 749	76 732	4%
Sveriges lantbruksuniversitet	44 015	43 432	-1%
Umeå universitet	67 764	75 363	11%
Uppsala universitet	121 190	133 400	10%
Växjö universitet	19 613	20 559	5%
Örebro universitet	37 032	39 526	7%
Summa universitet	943 730	993 672	5%
Blekinge tekniska högskola	7 850	9 491	21%
Försvarshögskolan	5 703	5 567	-2%
Högskolan Dalarna	10 843	11 925	10%
Högskolan i Borås	17 149	15 922	-7%
Högskolan i Gävle	9 805	11 120	13%
Högskolan i Halmstad	8 168	10 533	29%
Högskolan i Jönköping	18 701	20 514	10%
Högskolan i Kalmar	11 124	10 977	-1%
Högskolan i Skövde	8 771	9 610	10%
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	10 742	11 314	5%
Högskolan Kristianstad	7981	8 529	7%
Högskolan på Gotland	3552	4 636	31%
Idrottshögskolan i Stockholm	2 565	2 946	15%
Konstfack	1 986	1 868	-6%
Kungl. konsthögskolan/ Arkitekturskolan*	542	443	-18%
Lärarhögskolan i Stockholm	16043	21 983	37%
Malmö högskola	22419	24 355	9%
Mitthögskolan	20 046	24 421	22%
Mälardalens högskola	18 321	19 073	4%
Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap	1 975	1 835	-7%
Polishögskolan	2574	3532	37%
Röda Korsets högskola*	1534	2010	31%
Södertörns högskola	20064	26906	34%
Summa högskolor	228 458	259 510	14%
Totalt	1 172 188	1 253 182	7%

* Biblioteksuppgifter för 2002 saknas, 2003 används.

Tabell 4. Universitets- och högskolebibliotekens totala - och förvärvskostnader (tkr)	Förvärvskostnadernas andel av totala kostnader		Bibliotekets förvärvskostnader		Förändring	Bibliotekets totala kostnader		Förändring
	2002	2004	2002	2004		2002	2004	
	Chalmers tekniska högskola	36%	41%	18 500		18 782	2%	
Göteborgs universitet	22%	18%	22 760	21 704	-5%	103 305	118 757	15%
Handelshögskolan i Stockholm	30%	28%	3 465	2 756	-20%	11 538	9 901	-14%
Karlstad universitet	31%	19%	6 409	5 993	-6%	20 384	32 316	59%
Karolinska Institutet	23%	24%	21 663	21 500	-1%	95 682	88 385	-8%
Kungl Tekniska högskolan	27%	29%	19 950	19 000	-5%	73 870	65 000	-12%
Linköpings universitet	31%	30%	20 992	20 999	0%	67 405	69 664	3%
Luleå tekniska universitet	32%	36%	9 182	12 336	34%	28 475	34 027	19%
Lunds universitet	25%	23%	32 485	32 395	0%	128 247	140 495	10%
Stockholms universitet	21%	24%	15 855	18 499	17%	73 749	76 732	4%
Sveriges lantbruksuniversitet	22%	22%	9 874	9 573	-3%	44 015	43 432	-1%
Umeå universitet	26%	26%	17 828	19 820	11%	67 764	75 363	11%
Uppsala universitet	24%	24%	31 530	31 408	0%	121 190	133 400	10%
Växjö universitet	31%	33%	6 078	6 805	12%	19 613	20 559	5%
Örebro universitet	32%	26%	11 671	10 122	-13%	37 032	39 526	7%
Summa universitet	26%	25%	248 242	251 692	1%	943 730	993 672	5%
Blekinge tekniska högskola	29%	29%	2 250	2 744	22%	7 850	9 491	21%
Försvarshögskolan	20%	20%	1 130	1 130	0%	5 703	5 567	-2%
Högskolan Dalarna	36%	29%	3 884	3 445	-11%	10 843	11 925	10%
Högskolan i Borås	23%	23%	4 460	3 726	-16%	17 149	15 922	-7%
Högskolan i Gävle	36%	32%	3 535	3 612	2%	9 805	11 120	13%
Högskolan i Halmstad	38%	36%	3 081	3 763	22%	8 168	10 533	29%
Högskolan i Jönköping						18 701	20 514	10%
Högskolan i Kalmar	26%	26%	2 887	2 806	-3%	11 124	10 977	-1%
Högskolan i Skövde	37%	32%	3 256	3 032	-7%	8 771	9 610	10%
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	32%	27%	3 451	3 090	-10%	10 742	11 314	5%
Högskolan Kristianstad	35%	33%	2 832	2 820	0%	7 981	8 529	7%
Högskolan på Gotland	18%	13%	655	605	-8%	3 552	4 636	31%
Idrottshögskolan i Stockholm	16%	15%	403	430	7%	2 565	2 946	15%
Konstfack	13%	18%	265	337	27%	1 986	1 868	-6%
Kungl. konsthögskolan/ Arkitekturskola	29%	26%	155	113	-27%	542	443	-18%
Lärarhögskolan i Stockholm	8%	11%	1 300	2 384	83%	16 043	21 983	37%
Malmö högskola	23%	24%	5 067	5 952	17%	22 419	24 355	9%
Milthögskolan	23%	24%	4 649	5 762	24%	20 046	24 421	22%
Mälardalens högskola	31%	27%	5 728	5 064	-12%	18 321	19 073	4%
Nordiska högskolan för folkhälsoveten	28%	29%	550	530	-4%	1 975	1 835	-7%
Polishögskolan	28%	23%	730	810	11%	2 574	3 532	37%
Röda Korsets högskola*	27%	21%	415	415	0%	1 534	2 010	31%
Södertörns högskola	28%	21%	5 584	5 516	-1%	20 064	26 906	34%
Summa högskolor	27%	25%	62 656	64 946	4%	228 458	259 510	14%
Totalt	27%	25%	310 898	316 638	2%	1 172 188	1 253 182	7%

* Uppgifter för 2002 saknas, 2003 används

Tabell 5. Biblioteksanställda, alla kategorier. Universitets- och högskolebibliotek	Biblioteksanställda, antal helårsverken			Antal personer i målgruppen per biblioteksanställd			Målgrupp		Förändring
	2002	2004	Förändring	2002	2004	Förändring	2002	2004	
Chalmers tekniska högskola	62	45	-27%	162	222	37%	10 032	9 989	0%
Göteborgs universitet	183	170	-7%	152	170	12%	27 742	28 858	4%
Handelshögskolan i Stockholm	18	16	-11%	85	90	6%	1 533	1 443	-6%
Karlstad universitet	34	44	29%	270	218	-19%	9 194	9 588	4%
Karolinska Institutet	133	119	-11%	51	66	29%	6 733	7 798	16%
Kungl Tekniska högskolan	82	63	-23%	162	228	41%	13 295	14 353	8%
Linköpings universitet	100	93	-7%	194	218	12%	19 383	20 270	5%
Luleå tekniska universitet	38	41	8%	240	229	-5%	9 121	9 388	3%
Lunds universitet	179	187	4%	164	170	4%	29 296	31 811	9%
Stockholms universitet	126	119	-6%	210	224	7%	26 410	26 604	1%
Sveriges lantbruksuniversitet	63	55	-13%	78	89	14%	4 922	4 907	0%
Umeå universitet	105	115	10%	173	165	-4%	18 174	19 028	5%
Uppsala universitet	199	199	0%	117	124	6%	23 280	24 623	6%
Växjö universitet	29	31	7%	286	287	0%	8 297	8 882	7%
Örebro universitet	44	48	9%	214	216	1%	9 431	10 375	10%
Summa universitet	1 395	1 345	-4%	2557	2715	6%	216 842	227 916	5%
<i>Medelvärde</i>				<i>170</i>	<i>181</i>				
Blekinge tekniska högskola	13	13	0%	260	260	0%	3 375	3 375	0%
Försvarets högskola	10	8	-20%	62	57	-8%	620	454	-27%
Högskolan Dalarna	16	16	0%	380	349	-8%	6 079	5 579	-8%
Högskolan i Borås	28	26	-7%	209	219	5%	5 849	5 681	-3%
Högskolan i Gävle	15	16	7%	430	421	-2%	6 444	6 737	5%
Högskolan i Halmstad	13	14	8%	408	405	-1%	5 310	5 669	7%
Högskolan i Jönköping	27	26	-4%	268	287	7%	7 232	7 459	3%
Högskolan i Kalmar	14	14	0%	479	488	2%	6 701	6 836	2%
Högskolan i Skövde	15	14	-7%	289	326	13%	4 334	4 562	5%
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	18	19	6%	266	248	-7%	4 792	4 715	-2%
Högskolan Kristianstad	13	13	0%	419	458	10%	5 441	5 959	10%
Högskolan på Gotland	6	7	17%	220	295	34%	1 323	2 068	56%
Idrottshögskolan i Stockholm	4	4	0%	127	145	14%	508	578	14%
Konstfack	4	3	-25%	178	232	30%	711	695	-2%
Kungl. konsthögskolan/ Arkitekturskolan	1	1	0%	67	67	0%	67	67	0%
Lärarhögskolan i Stockholm	25	30	20%	246	232	-6%	6 149	6 951	13%
Malmö högskola	32	34	6%	331	335	1%	10 598	11 391	7%
Mitthögskolan	47	37	-21%	189	236	24%	8 904	8 721	-2%
Mälardalens högskola	26	25	-4%	341	378	11%	8 873	9 459	7%
Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap	4	3	-25%	22	22	3%	87	67	-23%
Polishögskolan	6	6	0%	147	181	23%	880	1 085	23%
Röda Korsets högskola*	5	3	-40%	82	150	84%	409	450	10%
Södertörns högskola	30	37	23%	213	201	-6%	6 376	7 427	16%
Summa högskolor	372	369	-1%	5190	5459	5%	101 058	105 985	5%
<i>Medelvärde</i>				<i>226</i>	<i>237</i>				
Totalt	1 767	1 714	-3%	7748	8174	5%	317 901	333 901	5%
<i>Medelvärde</i>				<i>204</i>	<i>215</i>				

* Uppgifter för 2002 saknas, 2003 används

Tabell 6. Biblioteksanställda, alla kategorier, National- och specialbibliotek	Antal helårsverken		Förändring
	2002	2004	
Kungl. biblioteket	259	257	-1%
Summa nationalbibliotek	259	257	-1%
Ajte, svenskt fjäll- och samemuseum, bibliotek	3	2	-33%
Arbetsrörelsens arkiv och bibliotek	7	7	0%
Arbetslivsbiblioteket	20	19	-5%
Arkitektmuseets bibliotek			
Armémuseum, biblioteket	1	1	
CAN:s bibliotek	4	3	-25%
FMV bibliotek			
Hjälpmiddelsinstitutets bibliotek	4	4	0%
Immigrantinstitutets bibliotek	3	3	0%
Konstbiblioteket /Nationalmuseum och Moderna Museet	5	4	-20%
Kungl. skogs- och lanbruksakademiens bibliotek	4	4	0%
Livrustkammarens bibliotek	1	1	0%
Naturhistoriska riksmuseets bibliotek			
Naturvårdsverkets bibliotek	6	5	-17%
Nordiska Afrikainstitutets bibliotek	8	8	0%
Nordiska museets bibliotek	10	10	0%
Patent- och registreringsverkets bibliotek	14	16	14%
Riksarkivets bibliotek	6	5	-17%
Riksdagsbiblioteket	40	35	-13%
Statens maritima museer, biblioteket	2	2	0%
Statens museer för Världskultur, biblioteket	4	3	-25%
Statens musikbibliotek	21	21	0%
Statens strålskyddsinstitut, biblioteket			
Statens väg- och transportforskningsinstitut, biblioteket	7	7	0%
Statistiska centralbyråns bibliotek	11	11	0%
Svenska barnboksinstitutets bibliotek	4	4	0%
Svenska emigrantinstitutet, biblioteket	1	1	0%
Svenska filminstitutets bibliotek	13	12	-8%
Sveriges geologiska undersökning, biblioteket	4	5	25%
Sveriges Teatermuseum, biblioteket	3	3	0%
Tekniska museet, biblioteket	3	2	-33%
Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI bibliotek	8	7	-13%
Utrikespolitiska institutets bibliotek	6	6	0%
Vitterhetsakademiens bibliotek	12	13	8%
Summa specialbibliotek	235	224	-5%

Tabell 7. Universitets- och högskolebibliotekens öppethållande	Antal dagar per år			Antal timmar per vecka		
	2002	2004	Förändring	2002	2004	Förändring
Chalmers tekniska högskola	304	299	-2%	72	62	-14%
Göteborgs universitet	320	320	0%	82	82	0%
Handelshögskolan i Stockholm	318	318	0%	60	59	-2%
Karlstad universitet	326	325	0%	77	77	0%
Karolinska Institutet	326	287	-12%	75	63	-16%
Kungl Tekniska högskolan	261	250	-4%	58	58	0%
Linköpings universitet	323	305	-6%	73	65	-11%
Luleå tekniska universitet	290	300	3%	61	62	2%
Lunds universitet	345	340	-1%	76	76	0%
Stockholms universitet	323	313	-3%	69	69	0%
Sveriges lantbruksuniversitet	250	250	0%	46	46	0%
Umeå universitet	310	320	3%	78	78	0%
Uppsala universitet	323	334	3%	82	80	-2%
Växjö universitet	323	327	1%	81	81	0%
Örebro universitet	313	318	2%	75	75	0%
Summa universitet	4 655	4 606	-1%	1 065	1 033	-3%
<i>Medelvärde</i>	<i>310</i>	<i>307</i>		<i>71</i>	<i>69</i>	
Blekinge tekniska högskola	270	255	-6%	47	47	0%
Försvarshögskolan	220	225	2%	37	36	-3%
Högskolan Dalarna	280	280	0%	63	63	0%
Högskolan i Borås	287	263	-8%	62	68	10%
Högskolan i Gävle	278	282	1%	61	61	0%
Högskolan i Halmstad	248	248	0%	52	52	0%
Högskolan i Jönköping	285	285	0%	62	62	0%
Högskolan i Kalmar	286	315	10%	73	65	-11%
Högskolan i Skövde	290	277	-4%	64	64	0%
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	230	216	-6%	52	52	0%
Högskolan Kristianstad	285	295	4%	59	62	5%
Högskolan på Gotland	295	298	1%	49	56	14%
Idrottshögskolan i Stockholm	240	240	0%	39	38	-3%
Konstfack**	213	175	-18%	40	41	3%
Kungl. konsthögskolan/ Arkitekturskolan	160	160	0%	20	20	0%
Lärarhögskolan i Stockholm	174	270	55%	46	52	13%
Malmö högskola	283	295	4%	57	57	0%
Mitthögskolan	279	282	1%	62	54	-13%
Mälardalens högskola	289	291	1%	62	62	0%
Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap	225	225	0%	32	30	-6%
Polishögskolan	240	240	0%	42	42	0%
Röda Korsets högskola*	215	230	7%	36	38	6%
Södertörns högskola	320	328	3%	75	75	0%
Summa högskolor	5 892	5 975	1%	1 192	1 197	0%
<i>Medelvärde</i>	<i>256</i>	<i>260</i>	<i>1%</i>	<i>52</i>	<i>52</i>	<i>0%</i>
Totalt	10 547	10 581	0%	2 257,0	2 230,0	-1%
<i>Medelvärde</i>	<i>301</i>	<i>302</i>	<i>0%</i>	<i>64</i>	<i>64</i>	<i>-1%</i>

* Uppgifter för 2002 saknas, 2003 används

** Begränsat öppethållande pga renovering och flytt 2003-04

Tabell 8. Antal sittplatser på universitets- och högskolebiblioteken	Antal sittplatser (totalt)			Antal helårsstudenter per sittplats			Helårsstudenter	
	2002	2004	Förändring	2002	2004	Förändring	2002	2004
Chalmers tekniska högskola	520	520	0%	16	16	0	8 470	8 460
Göteborgs universitet	1 403	1 582	13%	18	16	-1	25 099	26 068
Handelshögskolan i Stockholm	183	183	0%	8	7	0	1 386	1 321
Karlstad universitet	1 100	1 212	10%	8	7	0	8 544	8 864
Karolinska Institutet	730	653	-11%	7	9	2	4 843	5 851
Kungl Tekniska högskolan	748	601	-20%	15	21	6	11 263	12 368
Linköpings universitet	910	1 009	11%	19	18	-1	17 309	18 232
Luleå tekniska universitet	448	563	26%	18	15	-3	8 218	8 481
Lunds universitet	1 909	1 929	1%	13	15	1	25 650	27 972
Stockholms universitet	1 762	1 735	-2%	14	14	0	23 954	24 205
Sveriges lantbruksuniversitet	560	621	11%	6	5	0	3 289	3 340
Umeå universitet	980	1 144	17%	16	15	-2	15 914	16 746
Uppsala universitet	2 146	1 960	-9%	9	11	2	20 123	21 347
Växjö universitet	438	463	6%	18	18	0	7 828	8 337
Örebro universitet	801	800	0%	11	12	1	8 854	9 733
Summa universitet	14 638	14 975	2%	13	13	0	190 742	192 866
Blekinge tekniska högskola	460	460	0%	7	7	0	3 135	3 121
Försvarshögskolan	20	20	0%	20	19	-1	400	375
Högskolan Dalarna*	166	166	0%	35	31	-3	5 729	5 219
Högskolan i Borås**	396	817	106%	14	7	-7	5 508	5 331
Högskolan i Gävle	131	131	0%	46	48	2	6 081	6 313
Högskolan i Halmstad	261	263	1%	19	21	1	5 048	5 396
Högskolan i Jönköping	700	565	-19%	10	12	3	6 864	7 053
Högskolan i Kalmar	400	400	0%	16	16	0	6 317	6 395
Högskolan i Skövde	300	290	-3%	14	15	1	4 069	4 307
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	391	391	0%	12	11	0	4 531	4 443
Högskolan i Kristianstad	377	377	0%	14	15	1	5 154	5 623
Högskolan på Gotland	150	150	0%	8	13	5	1 256	1 974
Idrottshögskolan i Stockholm	80	88	10%	6	6	0	458	515
Konstfack	51	47	-8%	13	13	1	640	622,7
Kungl. konsthögskolan/ Arkitekturskolan	14	14	0%	4	4	0	55	55
Lärarhögskolan i Stockholm**	350	377	8%	17	18	1	5 848	6 602
Malmö högskola	577	678	18%	17	16	-2	10 029	10 735
Mitthögskolan	1490	1 439	-3%	6	6	0	8 303	8 125
Mälardalens högskola	652	652	0%	13	14	1	8349,9	8861,9
Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap	25	25	0%	3	2	-1	70	48
Polishögskolan	140	140	0%	6	7	1	800	1 000
Röda Korsets högskola*	30	37	23%	13	11	-1	384	420
Södertörns högskola**	437	992	127%	14	7	-7	6 023	7 057
Summa högskolor	7 598	8 519	12%	13	12	-1	95 050	99 589
Totalt	22 236	23 494	6%	13	12	0	285 792	292 456

*Uppgifter för 2002 saknas för antal sittplatser, 2003 års uppgifter används

**Nya lokaler under perioden

Tabell 9. Antal publika datorer på universitets- och högskolebiblioteken	Antal datorer i biblioteket (totalt)*			Antal studenter per dator i biblioteket			Helårsstudenter	
	2002	2004	Förändring	2002	2004	Förändring	2002	2004
Chalmers tekniska högskola	47	83	77%	180	102	-78	8 470	8 460
Göteborgs universitet	307	344	12%	82	76	-6	25 099	26 068
Handelshögskolan i Stockholm	18	16	-11%	77	83	6	1 386	1 321
Karlstad universitet	258	260	1%	33	34	1	8 544	8 864
Karolinska Institutet	91	390	329%	53	15	-38	4 843	5 851
Kungl Tekniska högskolan	62	62	0%	182	199	18	11 263	12 368
Linköpings universitet	150	190	27%	115	96	-19	17 309	18 232
Luleå tekniska universitet	65	87	34%	126	97	-29	8 218	8 481
Lunds universitet	254	318	25%	101	88	-13	25 650	27 972
Stockholms universitet	138	153	11%	174	158	-15	23 954	24 205
Sveriges lantbruksuniversitet	73	81	11%	45	41	-4	3 289	3 340
Umeå universitet	160	168	5%	99	100	0	15 914	16 746
Uppsala universitet	217	232	7%	93	92	-1	20 123	21 347
Växjö universitet	41	64	56%	191	130	-61	7 828	8 337
Örebro universitet	73	93	27%	121	105	-17	8 854	9 733
Summa universitet	1954	2541	30%	98	76	-22	190 742	192 866
Blekinge tekniska högskola	62	62	0%	51	50	0	3 135	3 121
Försvarshögskolan	10	10	0%	40	38	-3	400	375
Högskolan Dalarna	34	34	0%	169	153	-15	5 729	5 219
Högskolan i Borås***	90	205	128%	61	26	-35	5 508	5 331
Högskolan i Gävle	16	17	6%	380	371	-9	6 081	6 313
Högskolan i Halmstad	20	35	75%	252	154	-98	5 048	5 396
Högskolan i Jönköping	55	87	58%	125	81	-44	6 864	7 053
Högskolan i Kalmar	70	89	27%	90	72	-18	6 317	6 395
Högskolan i Skövde	39	41	5%	104	105	1	4 069	4 307
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	63	65	3%	72	68	-4	4 531	4 443
Högskolan i Kristianstad	70	82	17%	74	69	-5	5 154	5 623
Högskolan på Gotland	35	32	-9%	36	62	26	1 256	1 974
Idrottshögskolan i Stockholm	6	6	0%	76	86	10	458	515
Konstfack	5	6	20%	128	104	-24	640	622,7
Kungl. konsthögskolan/ Arkitekturskolan	1	1	0%	55	55	0	55	55
Lärarhögskolan i Stockholm***	60	119	98%	97	55	-42	5 848	6 602
Malmö högskola	143	174	22%	70	62	-8	10 029	10 735
Mitthögskolan	183	205	12%	45	40	-6	8 303	8 125
Mälardalens högskola	100	102	2%	83	87	3	8 350	8 862
Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap	25	30	20%	3	2	-1	70	48
Polishögskolan	55	30	-45%	15	33	19	800	1000
Röda Korsets högskola**	2	6	200%	192	70	-122	384	420
Södertörns högskola***	87	226	160%	69	31	-38	6 023	7 057
Summa högskolor	1231	1664	35%	77	60	-17	95 050	99 589
Totalt	3 185	4 205	32%	90	70	-20	285 792	292 456

* Inkluderar inte möjlighet till uppkoppling av medhavd dator

**Uppgifter för 2002 saknas för antal datorer, 2003 års uppgifter används

*** Nya lokaler under perioden

Tabell 10. Deltagande i bibliotekets undervisning per helårsstudent. Universitets- och högskolebibliotek	Deltagare i bibliotekets undervisning per helårsstudent			Antal deltagare i bibliotekets undervisning		Antal helårsstudenter	
	2002	2004	Förändring	2002	2004	2002	2004
Chalmers tekniska högskola	0,3	0,4	11%	2 880	3 185	8 470	8 460
Göteborgs universitet	0,3	0,2	-9%	6 750	6 383	25 099	26 068
Handelshögskolan i Stockholm	0,9	0,5	-47%	1 200	607	1 386	1 321
Karlstad universitet	0,6	0,6	1%	5 311	5 544	8 544	8 864
Karolinska Institutet	1,2	0,7	-42%	5 801	4 087	4 843	5 851
Kungl Tekniska högskolan	0,2	0,1	-40%	2 295	1 501	11 263	12 368
Linköpings universitet							
Luleå tekniska universitet	0,2	0,3	37%	2 007	2 843	8 218	8 481
Lunds universitet	0,3	0,4	10%	8 425	10 143	25 650	27 972
Stockholms universitet	0,1	0,2	119%	2 132	4 713	23 954	24 205
Sveriges lantbruksuniversitet	0,5	0,4	-18%	1 715	1 421	3 289	3 340
Umeå universitet	0,3	0,3	6%	5 250	5 840	15 914	16 746
Uppsala universitet	0,5	0,4	-12%	9 549	8 949	20 123	21 347
Växjö universitet	0,7	0,4	-40%	5 096	3 254	7 828	8 337
Örebro universitet	0,4	0,5	34%	3 226	4 749	8 854	9 733
Summa universitet	0,3	0,3	1%	61 637	63 219	190 742	192 866
Blekinge tekniska högskola	0,4	0,5	24%	1 285	1 583	3 135	3 121
Försvarshögskolan	1,0	0,7	-29%	411	272	400	375
Högskolan Dalarna	0,4	0,4		2 200	2 200	5 729	5 219
Högskolan i Borås	0,7	0,7	-10%	4 030	3 501	5 508	5 331
Högskolan i Gävle	0,2	0,2	39%	1 052	1 521	6 081	6 313
Högskolan i Halmstad	0,2	0,2	6%	947	1 072	5 048	5 396
Högskolan i Jönköping	0,5	0,4	-31%	3 723	2 625	6 864	7 053
Högskolan i Kalmar	0,3	0,3	0%	1 974	1 990	6 317	6 395
Högskolan i Skövde	0,5	0,5	-7%	2 106	2 071	4 069	4 307
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	0,6	0,7	14%	2 575	2 891	4 531	4 443
Högskolan Kristianstad	0,5	0,6	20%	2 742	3 588	5 154	5 623
Högskolan på Gotland	0,2	0,6	187%	250	1 129	1 256	1 974
Idrottshögskolan i Stockholm	0,9	1,0	6%	413	493	458	515
Konstfack	0,3	0,3	-20%	208	161	640	623
Kungl. konsthögskolan/ Arkitekturskolan							
Lärarhögskolan i Stockholm	0,2	0,3	54%	1 044	1 812	5 848	6 602
Malmö högskola	0,6	0,6	1%	5 673	6 154	10 029	10 735
Mitthögskolan	0,4	0,5	5%	3 627	3 731	8 303	8 125
Mälardalens högskola	0,1	0,5	532%	671	4 502	8 350	8 862
Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap	0,2	0,3	46%	15	15	70	48
Polishögskolan	1,4	1,6	8%	1 150	1 550	800	1 000
Röda Korsets högskola*	0,5	0,1	-77%	200	50	384	420
Södertörns högskola	0,6	0,5	-18%	3 685	3 539	6 023	7 057
Summa högskolor	0,4	0,5	17%	37 781	46 450	95 050	99 589
Totalt	0,3	0,4	8%	99 418	109 669	285 792	292 456

*Uppgifter för 2002 saknas, 2003 används

Tabell 11. Universitets- och högskolebibliotekens förvärvskostnader fördelat på tryckt material och elektroniska resurser. (tkr)	Elektroniska resursernas andel av totala förvärvskostnader		Bibliotekets förvärvskostnader, tryckt material		Bibliotekets förvärvskostnader, elektroniska resurser		Bibliotekets totala förvärvskostnader		Förändring
	2002	2004	2002	2004	2002	2004	2002	2004	
	Chalmers tekniska högskola	75%	86%	4 557	2 560	13 943	16 222	18 500	
Göteborgs universitet	42%	57%	13 150	9 413	9 610	12 291	22 760	21 704	-5%
Handelshögskolan i Stockholm	35%	44%	2 265	1 557	1 200	1 199	3 465	2 756	-20%
Karlstad universitet	32%	40%	4 390	3 574	2 019	2 419	6 409	5 993	-6%
Karolinska Institutet	43%	76%	12 414	5 200	9 249	16 300	21 663	21 500	-1%
Kungl Tekniska högskolan	50%	69%	10 050	5 900	9 900	13 100	19 950	19 000	-5%
Linköpings universitet	48%	66%	10 971	7 105	10 021	13 894	20 992	20 999	0%
Luleå tekniska universitet	48%	50%	4 739	6 130	4 443	6 206	9 182	12 336	34%
Lunds universitet	44%	56%	18 183	14 218	14 302	18 177	32 485	32 395	0%
Stockholms universitet	48%	53%	8 196	8 740	7 659	9 759	15 855	18 499	17%
Sveriges lantbruksuniversitet	37%	66%	6 191	3 284	3 683	6 289	9 874	9 573	-3%
Umeå universitet	39%	57%	10 867	8 452	6 961	11 368	17 828	19 820	11%
Uppsala universitet	32%	49%	21 370	16 000	10 160	15 408	31 530	31 408	0%
Växjö universitet	40%	45%	3 654	3 735	2 424	3 070	6 078	6 805	12%
Örebro universitet	22%	32%	9 127	6 907	2 544	3 215	11 671	10 122	-13%
Summa universitet	44%	59%	140 124	102 775	108 118	148 917	248 242	251 692	1%
Blekinge tekniska högskola	53%	60%	1 051	1 093	1 199	1 651	2 250	2 744	
Försvarshögskolan	35%	34%	730	750	400	380	1 130	1 130	0%
Högskolan Dalarna	35%	42%	2 514	2 011	1 370	1 434	3 884	3 445	-11%
Högskolan i Borås	44%	55%	2 495	1 671	1 965	2 055	4 460	3 726	-16%
Högskolan i Gävle	36%	41%	2 258	2 143	1 277	1 469	3 535	3 612	2%
Högskolan i Halmstad	47%	45%	1 630	2 088	1 451	1 675	3 081	3 763	22%
Högskolan i Jönköping**			6 389	4 580					
Högskolan i Kalmar	45%	65%	1 593	973	1 294	1 833	2 887	2 806	-3%
Högskolan i Skövde	28%	26%	2 356	2 232	900	800	3 256	3 032	-7%
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	36%	41%	2 216	1 827	1 235	1 263	3 451	3 090	-10%
Högskolan Kristianstad	39%	41%	1 723	1 651	1 109	1 169	2 832	2 820	0%
Högskolan på Gotland	50%	46%	326	325	329	280	655	605	-8%
Idrottshögskolan i Stockholm	42%	41%	233	255	170	175	403	430	7%
Konstfack	26%	31%	197	232	68	105	265	337	27%
Kungl. konsthögskolan/ Arkitekturskolan*	0%	0%	155	113	0	0	155	113	-27%
Lärarhögskolan i Stockholm	31%	23%	900	1 831	400	553	1 300	2 384	83%
Malmö högskola	28%	39%	3 638	3 618	1 429	2 334	5 067	5 952	17%
Mitthögskolan	44%	38%	2 587	3 589	2 062	2 173	4 649	5 762	24%
Mälardalens högskola	38%	60%	3 528	2 027	2 200	3 037	5 728	5 064	-12%
Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap	45%	58%	300	225	250	305	550	530	-4%
Polishögskolan	14%	14%	630	700	100	110	730	810	11%
Röda Korsets högskola*	14%	14%	355	355	60	60	415	415	0%
Södertörns högskola	28%	43%	3 999	3 126	1 585	2 390	5 584	5 516	-1%
Summa högskolor	33%	40%	41 803	37 415	20 853	25 251	62 656	62 666	0%
Totalt	41%	55%	181 927	140 190	128 971	174 168	310 898	314 358	1%

*Uppgifter för 2002 saknas, 2003 används

** Uppgift för 2004 reviderad jfr med Forskningsbiblioteken 2004

Tabell 12. Bibliotekets förvärvskostnader uttryckt i kronor per capita. Universitets- och högskolebibliotek.	Förvärv: Kronor per capita		Förändring	Bibliotekets totala förvärvskostnader, tKr		Målgrupp	
	2002	2004		2002	2004	2002	2004
Chalmers tekniska högskola	1 844	1 880	2%	18 500	18782	10 032	9 989
Göteborgs universitet	820	752	-8%	22 760	21704	27 742	28 858
Handelshögskolan i Stockholm	2 261	1 910	-16%	3 465	2756	1 533	1 443
Karlstad universitet	697	625	-10%	6 409	5993	9 194	9 588
Karolinska Institutet	3 217	2 757	-14%	21 663	21500	6 733	7 798
Kungl Tekniska högskolan	1 501	1 324	-12%	19 950	19000	13 295	14 353
Linköpings universitet	1 083	1 036	-4%	20 992	20999	19 383	20 270
Luleå tekniska universitet	1 007	1 314	31%	9 182	12336	9 121	9 388
Lunds universitet	1 109	1 018	-8%	32 485	32395	29 296	31 811
Stockholms universitet	600	695	16%	15 855	18499	26 410	26 604
Sveriges lantbruksuniversitet	2 006	1 951	-3%	9 874	9573	4 922	4 907
Umeå universitet	981	1 042	6%	17 828	19820	18 174	19 028
Uppsala universitet	1 354	1 276	-6%	31 530	31408	23 280	24 623
Växjö universitet	733	766	5%	6 078	6805	8 297	8 882
Örebro universitet	1 238	976	-21%	11 671	10122	9 431	10 375
Summa universitet	1 145	1 104	-4%	248 242	251 692	216 842	227 916
Blekinge tekniska högskola	667	813	22%	2 250	2744	3 375	3 375
Försvarets högskola**	1 823	2 489	37%	1 130	1130	620	454
Högskolan Dalarna	639	617	-3%	3 884	3445	6 079	5 579
Högskolan i Borås	762	656	-14%	4 460	3726	5 849	5 681
Högskolan i Gävle	549	536	-2%	3 535	3612	6 444	6 737
Högskolan i Halmstad	580	664	14%	3 081	3763	5 310	5 669
Högskolan i Jönköping							
Högskolan i Kalmar	431	410	-5%	2 887	2806	6 701	6 836
Högskolan i Skövde	751	665	-12%	3 256	3032	4 334	4 562
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	720	655	-9%	3 451	3090	4 792	4 715
Högskolan Kristianstad	521	473	-9%	2832	2820	5 441	5 959
Högskolan på Gotland	495	293	-41%	655	605	1 323	2 068
Idrottshögskolan i Stockholm	794	744	-6%	403	430	508	578
Konstfack	373	485	30%	265	337	711	695
Kungl. konsthögskolan/ Arkitekturskolan* **	2 313	1 687	-27%	155	113	67	67
Lärarhögskolan i Stockholm	211	343	62%	1300	2384	6 149	6 951
Malmö högskola	478	523	9%	5067	5952	10 598	11 391
Mitthögskolan	522	661	27%	4 649	5762	8 904	8 721
Mälardalens högskola	646	535	-17%	5728	5064	8 873	9 459
Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap	6 336	7 910	25%	550	530	87	67
Polishögskolan**	830	747	-10%	730	810	880	1 085
Röda Korsets högskola*	1 015	922	-9%	415	415	409	450
Södertörns högskola	876	743	-15%	5584	5516	6 376	7 427
Summa högskolor	620	613	-1%	62 656	64 946	101 058	105 985
Totalt	978	948	-3%	310 898	316 638	317 901	333 901

* Uppgifter om förvärvskostnader 2002 saknas, 2003 används

** Uppgifter om helårsanställda och helårsstudenter har erhållits från respektive lärosätets bibliotekschef

Tabell 13. De tryckta samlingarna, bestånd resp nyförvärv på universitets- och högskolebibliotek	Antal böcker och tryckta seriella publikationer			Nyförvärv av böcker och tryckta seriella publikationer		
	2002	2004	Förändring	2002	2004	Förändring
Chalmers tekniska högskola	465 845	504 342	8%	3 547	3 975	12%
Göteborgs universitet	2 466 240	2 531 120	3%	46 040	38 840	-16%
Handelshögskolan i Stockholm	199 639	200 746	1%	3 370	2 443	-28%
Karlstad universitet	174 198	182 964	5%	8 031	6 470	-19%
Karolinska Institutet	755 938	742 901	-2%	6 942	8 923	29%
Kungl Tekniska högskolan*	824 735	858 850	4%	7 746	6 368	-18%
Linköpings universitet	661 440	694 184	5%	21 740	16 022	-26%
Luleå tekniska universitet	261 336	272 340	4%	7 151	6 613	-8%
Lunds universitet	5 775 000	6 107 729	6%	33 594	46 901	40%
Stockholms universitet	2 342 837	2 386 093	2%	22 988	25 411	11%
Sveriges lantbruksuniversitet	674 878	689 457	2%	7 148	8 343	17%
Umeå universitet	1 156 230	1 219 756	5%	25 994	31 856	23%
Uppsala universitet	5 275 200	5 285 321	0%	45 875	40 812	-11%
Växjö universitet	202 002	221 942	10%	10 330	9 916	-4%
Örebro universitet	272 566	296 809	9%	10 944	12 217	12%
Summa universitet	21 508 084	22 194 554	3%	261 440	265 110	1%
Blekinge tekniska högskola	37 483	42 569	14%	2 903	3 205	10%
Försvarets högskola	148 412	151 149	2%	2 098	1 200	-43%
Högskolan Dalarna*	140 000	143 000	2%	12 034	3 765	-69%
Högskolan i Borås	148 397	150 227	1%	5 119	4 165	-19%
Högskolan i Gävle	77 658	85 158	10%	5 553	4 500	-19%
Högskolan i Halmstad	70 067	77 520	11%	4 859	3 933	-19%
Högskolan i Jönköping	189 805	207 938	10%	14 548	12 753	-12%
Högskolan i Kalmar	99 000	105 640	7%	1 610	1 794	11%
Högskolan i Skövde	99 997	106 180	6%	4 801	1 802	-62%
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	83 671	93 426	12%	5 997	7 112	19%
Högskolan Kristianstad	90 560	98 303	9%	11 571	7 413	-36%
Högskolan på Gotland**	216 739	222 187	3%	850	1 500	76%
Idrottshögskolan i Stockholm	45 500	56 200	24%	1 590	1 169	-26%
Konstfack	61 000	60 000	-2%	11 900	11 900	0%
Kungl. konsthögskolan/ Arkitekturskolan	112 000	89 377	-20%	5 112	5 683	11%
Lärarhögskolan i Stockholm	159 000	159 000	0%	9190	6 906	-25%
Malmö högskola	187 390	208 855	11%	300	300	0%
Mitthögskolan	84 456	96 629	14%	1 727	1 566	-9%
Mälardalens högskola	8 000	8 000	0%	9 829	12 158	24%
Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap	37 844	41 419	9%			
Polishögskolan						
Röda Korsets högskola						
Södertörns högskola****						
Summa högskolor	2 167 410	2 323 297	7%	111 591	92 824	-17%
Totalt	23 675 494	24 517 851	4%	373 031	357 934	-4%

* Samlingarna ökat pga integration med Byggdoks bibliotek 2003, trots nedskärningar av tryckta tidskrifter och utgallringar

** Nya samlingar som integrerats i biblioteket redovisas som förvärv 2002

*** Almedalsbiblioteket (Högskolan på Gotland) har dubbelt huvudmannaskap. Uppgifter om samlingarna inkluderar både högskolebiblioteket och folkbiblioteket

2002 års uppgift om antal böcker och tryckta seriella publikationer reviderad jfr med Forskningsbiblioteken 2002

**** Fr om 2003 ingår biblioteket vid Campus Haringe i statistiken

Tabell 14. De tryckta samlingarna, bestånd resp nyförvärv på nationalbiblioteket och specialbibliotek	Antal böcker och tryckta seriella publikationer			Nyförvärv av böcker och tryckta seriella publikationer		
	2002	2004	Förändring	2002	2004	Förändring
Kungliga biblioteket	3 816 626	3 967 770	4%	74 046	82 116	11%
Summa nationalbibliotek	3 816 626	3 967 770	4%	74 046	82 116	11%
Ajtte, svensk fjäll- och samemuseum, bibliotek	11 794	13 280	13%	773	736	-5%
Arbetsarrörelsens arkiv och bibliotek	106 852	108 333	1%	359	707	97%
Arbetslivsbiblioteket	68 800	78 315	14%	2 900	2 587	-11%
Arkitektmuseets bibliotek						
Armémuseum, biblioteket	32 640	33 650	3%	480	530	10%
CAN:s bibliotek						
FMV bibliotek						
Hjälpmiddelsinstitutets bibliotek	11 289	11 808	5%	1 004	1 081	8%
Immigrantinstitutets bibliotek						
Konstbiblioteket /Nationalmuseum och Moderna Museet	319 622	324 662	2%	2 022	2 592	28%
Kungl. skogs- och lantbruksakademiens bibliotek	94 000	98 100	4%	1 100	2 000	82%
Livruskammarens bibliotek	45 000	45 350	1%	309	150	-51%
Naturhistoriska riksmuseets bibliotek						
Naturvårdsverkets bibliotek	46 628	47 545	2%	968	533	-45%
Nordiska Afrikainstitutets bibliotek	50 950	54 446	7%	1 990	1 682	-15%
Nordiska museets bibliotek	350 000	353 882	1%	480	1 769	269%
Patent- och registreringsverkets bibliotek	85 200	98 200	15%	2 596	4 502	73%
Riksarkivets bibliotek	282 255	357 800	27%	2 255	2 800	24%
Riksdagsbiblioteket				5 075	5 131	1%
Statens maritima museer, biblioteket	32 240	32 575	1%	238	97	-59%
Statens museer för Världskultur, biblioteket				1 500	760	-49%
Statens musikbibliotek	50 155	51 255	2%	574	337	-41%
Statens strålskyddsinstitut, biblioteket						
Statens väg- och transportforskningsinstitut, biblioteket	179 000	180 320	1%			
Statistiska centralbyråns bibliotek						
Svenska barnboksinstitutets bibliotek	76 775	80 881	5%	1 775	2 136	20%
Svenska emigrantinstitutet, biblioteket	20 000	20 500	3%	523	412	-21%
Svenska filminstitutets bibliotek	58 511	60 819	4%	1 390	1 240	-11%
Sveriges geologiska undersökning, biblioteket	152 000	156 000	3%	2 000	2 000	0%
Sveriges Teatermuseum, biblioteket	54 800	71 232	30%	992	519	-48%
Tekniska museet, biblioteket	40 400	46 720	16%	500	6 200	1140%
Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI bibliotek	188 478	192 245	2%	1 878	1 767	-6%
Utrikespolitiska institutets bibliotek	30 252	30 500	1%	800	466	-42%
Vitterhetsakademiens bibliotek	384 226	397 320	3%	6 576	6 046	-8%
Summa specialbibliotek	2 771 867	2 945 738	6%	41 057	48 780	19%

Tabell 15. Volymer och nyförvärv per capita på universitets- och högskolebibliotek.	Volym per capita			Nyförvärv per capita			Antal böcker och tryckta seriella publikationer			Nyförvärv av böcker och tryckta seriella publikationer			Helårsstudenter och helårsanställda		Förändring	
	2002	2004	Förändring	2002	2004	Förändring	2002	2004	Förändring	2002	2004	Förändring	2002	2004	antal	procent
Chalmers tekniska högskola	46,4	50,5	4,1	0,4	0,4	0,0	465 845	504 342	8%	3 547	3 975	12%	10 032	9 989	-43	0%
Göteborgs universitet	88,9	87,7	-1,2	1,7	1,3	-0,3	2 466 240	2 531 120	3%	46 040	38 840	-16%	27 742	28 858	1 116	4%
Handelshögskolan i Stockholm	130,2	139,1	8,9	2,2	1,7	-0,5	199 639	200 746	1%	3 370	2 443	-28%	1 533	1 443	-90	-6%
Karlstad universitet	18,9	19,1	0,1	0,9	0,7	-0,2	174 198	182 964	5%	8 031	6 470	-19%	9 194	9 588	394	4%
Karolinska Institutet	112,3	95,3	-17,0	1,0	1,1	0,1	755 938	742 901	-2%	6 942	8 923	29%	6 733	7 798	1 064	16%
Kungl Tekniska högskolan	62,0	59,8	-2,2	0,6	0,4	-0,1	824 735	858 850	4%	7 746	6 368	-18%	13 295	14 353	1 058	8%
Linköpings universitet	34,1	34,2	0,1	1,1	0,8	-0,3	661 440	694 184	5%	21 740	16 022	-26%	19 383	20 270	887	5%
Luleå tekniska universitet	28,7	29,0	0,4	0,8	0,7	-0,1	261 336	272 340	4%	7 151	6 613	-8%	9 121	9 388	267	3%
Lunds universitet	197,1	192,0	-5,1	1,1	1,5	0,3	5 775 000	6 107 729	6%	33 594	46 901	40%	29 296	31 811	2 515	9%
Stockholms universitet	88,7	89,7	1,0	0,9	1,0	0,1	2 342 837	2 386 093	2%	22 988	25 411	11%	26 410	26 604	194	1%
Sveriges lantbruksuniversitet	137,1	140,5	3,4	1,5	1,7	0,2	674 878	689 457	2%	7 148	8 343	17%	4 922	4 907	-15	0%
Umeå universitet	63,6	64,1	0,5	1,4	1,7	0,2	1 156 230	1 219 756	5%	25 994	31 856	23%	18 174	19 028	854	5%
Uppsala universitet	226,6	214,7	-11,9	2,0	1,7	-0,3	5 275 200	5 285 321	0%	45 875	40 812	-11%	23 280	24 623	1 343	6%
Växjö universitet	24,3	25,0	0,6	1,2	1,1	-0,1	202 002	221 942	10%	10 330	9 916	-4%	8 297	8 882	585	7%
Örebro universitet	28,9	28,6	-0,3	1,2	1,2	0,0	272 566	296 809	9%	10 944	12 217	12%	9 431	10 375	944	10%
Summa universitet	99,2	97,4	-1,8	1,2	1,2	0,0	21 508 084	22 194 554	3%	261 440	265 110	1%	216 842	227 916	11 074	5%
Blekinge tekniska högskola	11,1	12,6	1,5	0,9	0,9	0,1	37 483	42 569	14%	2 903	3 205	10%	3 375	3 375	0	0%
Försvarshögskolan	239,4	332,9	93,6	3,4	2,6	-0,7	148 412	151 149	2%	2098	1 200	-43%	620	454	-166	-27%
Högskolan Dalarna	23,0	25,6	2,6	2,0	0,7	-1,3	140 000	143 000	2%	12 034	3 765	-69%	6 079	5 579	-500	-8%
Högskolan i Borås	25,4	26,4	1,1	0,9	0,7	-0,1	148 397	150 227	1%	5 119	4 165	-19%	5 849	5 681	-168	-3%
Högskolan i Gävle	12,1	12,6	0,6	0,9	0,7	-0,2	77 658	85 158	10%	5 553	4 500	-19%	6 444	6 737	293	5%
Högskolan i Halmstad	13,2	13,7	0,5	0,9	0,7	-0,2	70 067	77 520	11%	4 859	3 933	-19%	5 310	5 669	359	7%
Högskolan i Jönköping	26,2	27,9	1,6	2,0	1,7	-0,3	189 805	207 938	10%	14 548	12 753	-12%	7 232	7 459	227	3%
Högskolan i Kalmar	14,8	15,5	0,7	0,2	0,3	0,0	99 000	105 640	7%	1 610	1 794	11%	6 701	6 836	135	2%
Högskolan i Skövde	23,1	23,3	0,2	1,1	0,4	-0,7	99 997	106 180	6%	4 801	1 802	-62%	4 334	4 562	228	5%
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	17,5	19,8	2,4	0,0	0,0	0,0	83 671	93 426	12%				4 792	4 715	-78	-2%
Högskolan Kristianstad	16,6	16,5	-0,1	1,1	1,2	0,1	90 560	98 303	9%	5 997	7 112	19%	5 441	5 959	519	10%
Högskolan på Gotland	163,8	107,4	-56,4	8,7	3,6	-5,2	216 739	222 187	3%	11 571	7 413	-36%	1 323	2 068	745	56%
Idrottshögskolan i Stockholm	89,6	97,2	7,6	1,7	2,6	0,9	45 500	56 200	24%	850	1 500	76%	508	578	70	14%
Konstfack	85,8	86,4	0,5	2,2	1,7	-0,6	61 000	60 000	-2%	1 590	1 169	-26%	710,7	694,6	-16	-2%
Kungl. konsthögskolan/ Arkitekturskolan																
Lärarhögskolan i Stockholm	18,2	12,9	-5,4	0,0	0,0	0,0	112 000	89 377	-20%				6 149	6 951	802	13%
Malmö högskola	15,0	14,0	-1,0	1,1	1,0	-0,1	159 000	159 000	0%	11 900	11 900	0%	10 598	11 391	793	7%
Mitthögskolan	21,0	23,9	2,9	0,6	0,7	0,1	187 390	208 855	11%	5 112	5 683	11%	8 904	8 721	-183	-2%
Mälardalens högskola	9,5	10,2	0,7	1,0	0,7	-0,3	84 456	96 629	14%	9190	6 906	-25%	8872,8	9459,3	586,5	7%
Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap	92,2	119,4	27,2	3,5	4,5	1,0	8 000	8 000	0%	300	300	0%	87	67	-20	-23%
Polishögskolan	43,0	38,2	-4,8	2,0	1,4	-0,5	37 844	41 419	9%	1 727	1 566	-9%	880	1 085	205	23%
Röda Korsets högskola													409	450	41	10%
Söderörns högskola	11,0	16,2	5,2	1,5	1,6	0,1	70 431	120 520	71%	9 829	12 158	24%	6 376	7 427	1 051	16%
Summa högskolor	21,4	21,9	0,5	1,1	0,9	-0,2	2 167 410	2 323 297	7%	111 591	92 824	-17%	101 058	105 985	3 629	5%
Totalt	74,5	73,4	-1,0	1,2	1,1	-0,1	23 675 494	24 517 851	4%	373 031	357 934	-4%	317 901	333 901	14 703	5%

Tabell 16. Periodika (antal löpande titlar) på universitets- och högskolebibliotek*	Tryckt periodika			Periodika i elektronisk form			Periodika, totalt antal löpande titlar		
	2002	2004	Förändring	2002	2004	Förändring	2002	2004	Förändring
Chalmers tekniska högskola	1 462	632	-57%	5 900	6 677	13%	7 362	7 309	-1%
Göteborgs universitet	14 061	9 039	-36%	8 400	9 830	17%	22 461	18 869	-16%
Handelshögskolan i Stockholm	994	580	-42%	913	333	-64%	1 907	913	-52%
Karlstad universitet**	1 264	1 183	-6%	5 886	8 015	36%	7 150	9 198	29%
Karolinska Institutet	2 601	1 195	-54%	4 745	6 307	33%	7 346	7 502	2%
Kungl Tekniska högskolan***	1 469	1 178	-20%	4 600	6 500	41%	6 069	7 678	27%
Linköpings universitet****	3 900	3 600	-8%	7 200	8 599	19%	11 100	12 199	10%
Luleå tekniska universitet	976	1 043	7%	6 000	8 899	48%	6 976	9 942	43%
Lunds universitet*****	16 975	4 315	-75%	9 680	12 374	28%	26 655	16 689	-37%
Stockholms universitet	10 112	17 882	77%	4 147	5 500	33%	14 259	23 382	64%
Sveriges lantbruksuniversitet	3 973	4 059	2%	3 701	4 389	19%	7 674	8 448	10%
Umeå universitet*****	8 165	6 036	-26%	4 534	7 100	57%	12 699	13 136	3%
Uppsala universitet	10 009	7 122	-29%	5 828	10 904	87%	15 837	18 026	14%
Växjö universitet	1 412	861	-39%	200	8 000	3900%	1 612	8 861	450%
Örebro universitet	2 801	2 230	-20%	5 643	7 319	30%	8 444	9 549	13%
Summa universitet	80 174	60 955	-24%	77 377	110 746	43%	157 551	171 701	9%
Blekinge tekniska högskola*****	511	625	22%				511	625	22%
Försvvarshögskolan	220	220	0%	9	0	-100%	229	220	-4%
Högskolan Dalarna*****	644	607	-6%	6 165	8 000	30%	6 809	8 607	26%
Högskolan i Borås	1 807	1 737	-4%	5 324	6 657	25%	7 131	8 394	18%
Högskolan i Gävle	571	541	-5%	4 000	3 554	-11%	4 571	4 095	-10%
Högskolan i Halmstad	371	533	44%	4 800	7 732	61%	5 171	8 265	60%
Högskolan i Jönköping	1 207	928	-23%	4 230	5 481	30%	5 437	6 409	18%
Högskolan i Kalmar	400	890	123%	2 680	3 992	49%	3 080	4 882	59%
Högskolan i Skövde	490	421	-14%	4 921	4 740	-4%	5 411	5 161	-5%
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	634	460	-27%	5 000	7 000	40%	5 634	7 460	32%
Högskolan Kristianstad	425	430	1%	4 080	2 300	-44%	4 505	2 730	-39%
Högskolan på Gotland	850	510	-40%	1 789	1 704	-5%	2 639	2 214	-16%
Idrottshögskolan i Stockholm	220	220	0%	3000	15	-100%	3 220	235	-93%
Konstfack	187	151	-19%	0	0	0%	187	151	-19%
Kungl. konsthögskolan/ Arkitekturskolan									
Lärarhögskolan i Stockholm*****	264	239	-9%	48	421	777%	312	660	112%
Malmö högskola	1 816	1 222	-33%	2 224	3 364	51%	4 040	4 586	14%
Mitthögskolan	1 156	698	-40%						
Mälardalens högskola	614	436	-29%	6 200	7 500	21%	6 814	7 936	16%
Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap	300	75	-75%	70	2 000	2757%	370	2 075	461%
Polishögskolan	270	252	-7%	100	1	-99%	370	253	-32%
Röda Korsets högskola**	100	100	0%						
Södertörns högskola	707	643	-9%	6 457	7 104	10%	7 164	7 747	8%
Summa högskolor	13 764	11 938	-13%	61 097	71 565	17%	74 861	83 503	12%
Totalt	93 938	72 893	-22%	138 474	182 311	32%	232 412	255 204	10%

* Inkluderar inte tidningar

** Uppgifter för periodika i tryckt form 2004 reviderade jfr Forskningsbiblioteken 2004

*** Uppgifter för periodika i elektronisk form 2004 reviderade jfr med Forskningsbiblioteken 2004

**** Uppgifter för 2002 reviderade jfr med Forskningsbiblioteken 2002

***** Kursiverade siffror anger antal prenumerationer, inte titlar

***** Uppgifter för periodika i tryckt form 2004 reviderad jfr Forskningsbiblioteken 2004

Tabell 17. Periodika (antal löpande titlar) på nationalbiblioteket och specialbibliotek*	Tryckt periodika			Periodika i elektronisk form			Periodika, totalt antal löpande titlar		
	2002	2004	Förändring	2002	2004	Förändring	2002	2004	Förändring
Kungliga biblioteket*	19 077	15 843	-17%	2 912	3 874	33%	21 989	19 717	-10%
Summa nationalbibliotek	19 077	15 843	-17%	2 912	3 874	33%	21 989	19 717	-10%
Ajtte, svensk fjäll- och samemuseum, bibliotek	175	140	-20%	0	0	0%	175	140	-20%
Arbetsrörelsens arkiv och bibliotek	285	233	-18%	0	6	600%	285	239	-16%
Arbetslivsbiblioteket	409	360	-12%	5 000	8 527	71%	5 409	8 887	64%
Arkitektmuseets bibliotek									
Armémuseum, biblioteket	220	220	0%	0	0	0%	220	220	0%
CAN:s bibliotek	180	65	-64%						
FMV bibliotek									
Hjälpmedelstjänstens bibliotek	320	362	13%	3	1	-67%	323	363	12%
Immigrantinstitutets bibliotek									
Konstbiblioteket /Nationalmuseum och Moderna Museet	228	218	-4%	0	0	0%	228	218	-4%
Kungl. skogs- och lantbruksakademiens bibliotek	290	271	-7%	0	0	0%	290	271	-7%
Livruskammarens bibliotek	12	14	17%	0	0	0%	12	14	17%
Naturhistoriska riksmuseets bibliotek									
Naturvårdsverkets bibliotek	171	147	-14%	1 980	2 402	21%	2 151	2 549	19%
Nordiska Afrikainstitutets bibliotek	550	500	-9%	74	131	77%	624	631	1%
Nordiska museets bibliotek	400	438	10%	1	15	1400%	401	453	13%
Patent- och registreringsverkets bibliotek	709	639	-10%	4 746	5 614	18%	5 455	6 253	15%
Riksarkivets bibliotek	110	450	309%	0	0	0%	110	450	309%
Riksdagsbiblioteket	2 000	1 900	-5%						
Statens maritima museer, biblioteket	286	286	0%	0	1	100%	450	287	-36%
Statens museer för Världskultur, biblioteket									
Statens musikbibliotek	385	302	-22%	65	1	-98%	450	303	-33%
Statens strålskyddsinstitut, biblioteket	85	85	0%	1 700	1 800	6%	1 785	1 885	6%
Statens väg- och transportforskningsinstitut, biblioteket	880	886	1%	37	114	208%	917	1 000	9%
Statistiska centralbyråns bibliotek	2 241	1 067	-52%	2 700	1 800	-33%	4 941	2 867	-42%
Svenska barnboksinstitutets bibliotek	165	167	1%	0	0	0%	165	167	1%
Svenska emigrantinstitutet, biblioteket	100	85	-15%	0	0	0%	100	85	-15%
Svenska filminstitutets bibliotek	288	305	6%	2	15	650%	290	320	10%
Sveriges geologiska undersökning, biblioteket	900	900	0%	200	200	0%	1 100	1 100	0%
Sveriges Teatermuseum, biblioteket	48	51	6%	0	0	0%	48	51	6%
Tekniska museet, biblioteket	75	70	-7%	0	0	0%	75	70	-7%
Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI bibliotek	900	725	-19%	2 800	3 600	29%	3 700	4 325	17%
Utrikespolitiska institutets bibliotek	334	292	-13%	39	64	64%	373	356	17%
Vitterhetsakademiens bibliotek	3 496	2 037	-42%	1 850	2 070	12%	5 346	4 107	-23%
Summa specialbibliotek	16 242	13 215	-19%	21 197	26 361	24%	37 439	39 576	6%

*Inkluderar inte tidningar

** Siffror för 2004 saknas, 2003 används

Tabell 18. Fysiska besök per capita och kostnad per fysiskt besök. Universitets- och högskolebibliotek	Besök per capita			Kostnad per besök (kr)		Besök per år		Antal besök per dag			Antal dagar per år		Bibliotekets totalkostnader (tkr)		Helårstudenter och helårsanställda	
	2002	2004	Förändring	2002	2004	2002	2004	2002	2004	Förändring	2002	2004	2002	2004	2002	2004
Chalmers tekniska högskola	48,4	32,7	-32%	106	141	485 488	326 807	1 597	1 093	-32%	304	299	51 461	46 115	10 032	9 989
Göteborgs universitet	78,8	89,6	14%	47	46	2 185 920	2 584 320	6 831	8 076	18%	320	320	103 305	118 757	27 742	28 858
Handelshögskolan i Stockholm	121,4	110,6	-9%	62	62	186 030	159 636	585	502	-14%	318	318	11 538	9 901	1 533	1 443
Karlstad universitet	106,5	135,4	27%	21	25	979 630	1 298 050	3 005	3 994	33%	326	325	20 384	32 316	9 194	9 588
Karolinska Institutet	125,4	94,6	-25%	113	120	844 340	737 877	2 590	2 571	-1%	326	287	95 682	88 385	6 733	7 798
Kungl Tekniska högskolan	57,8	34,1	-41%	96	133	768 645	490 000	2 945	1 960	-33%	261	250	73 870	65 000	13 295	14 353
Linköpings universitet	81,7	46,9	-43%	43	73	1 583 023	950 990	4 901	3 118	-36%	323	305	67 405	69 664	19 383	20 270
Luleå tekniska universitet		46,5			78		436 800		1 456		290	300	28 475	34 027	9 121	9 388
Lunds universitet	59,8	66,8	12%	73	66	1 750 875	2 126 360	5 075	6 254	23%	345	340	128 247	140 495	29 296	31 811
Stockholms universitet	51,0	62,9	23%	55	46	1 345 941	1 673 611	4 167	5 347	28%	323	313	73 749	76 732	26 410	26 604
Sveriges lantbruksuniversitet	74,0	67,2	-9%	121	132	364 000	330 000	1 456	1 320	-9%	250	250	44 015	43 432	4 922	4 907
Umeå universitet	49,7	59,9	21%	75	66	903 960	1 140 480	2 916	3 564	22%	310	320	67 764	75 363	18 174	19 028
Uppsala universitet	74,0	66,7	-10%	70	81	1 722 559	1 643 280	5 333	4 920	-8%	323	334	121 190	133 400	23 280	24 623
Växjö universitet	47,5	79,2	67%	50	29	394 383	703 050	1 221	2 150	76%	323	327	19 613	20 559	8 297	8 882
Örebro universitet	52,4	44,2	-16%	75	86	493 914	458 556	1 578	1 442	-9%	313	318	37 032	39 526	9 431	10 375
Summa universitet	64,6	66,1	2%	67	66	14 008 708	15 059 817	44 200	47 767	8%	4 655	4 606	943 730	993 672	216 842	227 916
Blekinge tekniska högskola	11,1			209		37 530		139			270	255	7 850	9 491	3 375	3 375
Försvarshögskolan*	57,1	39,6	-31%	161	309	35 420	18 000	161	80	-50%	220	225	5 703	5 567	620	454
Högskolan Dalarna	33,0			65		183 960			657		280	280	10 843	11 925	6 079	5 579
Högskolan i Borås	67,4	56,7	-16%	43	49	394 338	321 912	1 374	1 224	-11%	287	263	17 149	15 922	5 849	5 681
Högskolan i Gävle	47,0	42,6	-9%	32	39	303 020	286 794	1 090	1 017	-7%	278	282	9 805	11 120	6 444	6 737
Högskolan i Halmstad	36,0	35,4	-2%	43	52	191 208	200 880	771	810	5%	248	248	8 168	10 533	5 310	5 669
Högskolan i Jönköping	63,5	71,1	12%	41	39	459 420	530 670	1 612	1 862	16%	285	285	18 701	20 514	7 232	7 459
Högskolan i Kalmar	35,3	41,0	16%	47	39	236 236	280 035	826	889	8%	286	315	11 124	10 977	6 701	6 836
Högskolan i Skövde	52,9	60,7	15%	38	35	229 390	277 000	791	1 000	26%	290	277	8 771	9 610	4 334	4 562
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	51,7	51,2	-1%	43	47	247 940	241 488	1 078	1 118	4%	230	216	10 742	11 314	4 792	4 715
Högskolan Kristianstad	46,5	45,5	-2%	32	31	252 795	271 105	887	919	4%	285	295	7 981	8 529	5 441	5 959
Högskolan på Gotland	223,0	173,9	-22%	12	13	295 000	359 686	1 000	1 207	21%	295	298	3 552	4 636	1 323	2 068
Idrottshögskolan i Stockholm	59,1	69,8	18%	86	73	30 000	40 320	125	168	34%	240	240	2 565	2 946	508	578
Konstfack	69,2	60,5	-13%	40	44	49 203	42 000	231	240	4%	213	175	1 986	1 868	711	695
Kungl. konsthögskolan/ Arkitekturskolan											160	160	542	443	67	67
Lärarhögskolan i Stockholm	16,9	33,1	96%	154	96	104 052	230 040	598	852	42%	174	270	16 043	21 983	6 149	6 951
Malmö högskola	74,8	59,2	-21%	28	36	792 400	673 780	2 800	2 284	-18%	283	295	22 419	24 355	10 598	11 391
Mitthögskolan	91,6	84,1	-8%	25	33	815 796	733 764	2 924	2 602	-11%	279	282	20 046	24 421	8 904	8 721
Mälardalens högskola*	77,2	71,7	-7%	27	28	685 219	678 612	2 371	2 332	-2%	289	291	18 321	19 073	8 873	9 459
Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap											225	225	1 975	1 835	87	67
Polishögskolan	124,1	94,7	-24%	24	34	109 200	102 720	455	428	-6%	240	240	2 574	3 532	880	1 085
Röda Korsets högskola*	31,6			119		12 900		60			215	230	1 534	2 010	409	450
Södertörns högskola	126,9	150,7	19%	25	24	808 960	1 119 136	2 528	3 412	35%	320	328	20 064	26 906	6 376	7 427
Summa högskolor	60,3	62,2	3%	38	39	6 090 027	6 591 902	21 821	23 101	6%	5 892	5 975	228 458	259 510	101 058	105 985
Totalt	63,2	64,8	3%	58	58	20 098 735	21 651 719	66 021	70 868	7%	10 547	10 581	1 172 188	1 253 182	317 901	333 901

*Uppgifter om antal besök 2002 saknas, 2003 används

Tabell 19. Antal utlån från egna samlingar. Universitets- och högskolebibliotek	Förändring			Förändring			Antal lokala lån per capita		Målgrupp	
	Antal lokala lån		%	Antal fjärrutlån (inkl. kopior)		%	2002	2004	2002	2004
	2002	2004		2002	2004					
Chalmers tekniska högskola*	72 376	69 463	-4%	16 250	10 706	-34%	7	7	10032	9989
Göteborgs universitet	576 616	643 874	12%	42 013	37 527	-11%	21	22	27742	28858
Handelshögskolan i Stockholm	62 823	53 616	-15%	4 015	4 138	3%	41	37	1533	1443
Karlstad universitet	309 096	358 973	16%	9 399	10 638	13%	34	37	9194	9588
Karolinska Institutet				94 560	44 856	-53%			6733	7798
Kungl Tekniska högskolan**	112 630	97 133	-14%	17 482	10 430	-40%	8	7	13295	14353
Linköpings universitet	729 575	779 884	7%	23 102	19 142	-17%	38	38	19383	20270
Luleå tekniska universitet									9121	9388
Lunds universitet	519 953	671 320	29%	40 273	34 169	-15%	18	21	29296	31811
Stockholms universitet***	965 009	1 094 087	13%	25 946	22 626	-13%	37	41	26410	26604
Sveriges lantbruksuniversitet	116 105	131 749	13%	17 541	12 798	-27%	24	27	4922	4907
Umeå universitet	761 884	1 459 997	92%	31 437	35 286	12%	42	77	18174	19028
Uppsala universitet	253 228	305 872	21%	34 083	33 312	-2%	11	12	23280	24623
Växjö universitet	478 424	610 311	28%				58	69	8297	8882
Örebro universitet	338 940	430 798	27%	7 836	19 473	149%	36	42	9431	10375
Summa universitet	5 296 659	6 707 077	27%	363 937	295 101	-19%	24	29	216 842	227 916
Blekinge tekniska högskola	44 128	55076	25%	2 676	1 841	-31%	13	16	3375	3375
Försvarshögskolan	12 438	13 228	6%	1 402	1 170	-17%	20	29	620	454
Högskolan Dalarna	143 178	148 161	3%	2 703	2 456	-9%	24	27	6079	5579
Högskolan i Borås	69 431	90 024	30%	5 387	5 992	11%	12	16	5849	5681
Högskolan i Gävle	76 690	89 127	16%	2 890	3 028	5%	12	13	6444	6737
Högskolan i Halmstad	81 222	74 092	-9%				15	13	5310	5689
Högskolan i Jönköping	115 227	146 046	27%	8 915	11 758	32%	16	20	7232	7459
Högskolan i Kalmar	31 148	30 973	-1%	2 368	2 759	17%	5	5	6701	6836
Högskolan i Skövde	57 408	61 082	6%	1 053	2 095	99%	13	13	4334	4562
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	81 906	73 108	-11%	4 446			17	16	4792	4715
Högskolan Kristianstad	119 710	145 259	21%	4 582	6 231	36%	22	24	5441	5959
Högskolan på Gotland****	265 107	250 892	-5%	705	1 166	65%	200	121	1323	2068
Idrottshögskolan i Stockholm	23 800	25 361	7%	1 254	1 015	-19%	47	44	508	578
Konstfack	19 056	17 105	-10%	788	562	-29%	27	25	711	695
Kungl. konsthögskolan/ Arkitekturskolan									67	67
Lärarhögskolan i Stockholm	150 535	217 259	44%	4 310	5 200	21%	24	31	6149	6951
Malmö högskola	400 200	585 291	46%	5 059	6 663	32%	38	51	10598	11391
Mitthögskolan	192 215	250 879	31%	7 089	11 706	65%	22	29	8904	8721
Mälardalens högskola									8873	9459
Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap	3 000	3 000	0%	250	225	-10%	35	45	87	67
Polishögskolan	12 118	14 308	18%	1 494	2 010	35%	14	13	880	1085
Röda Korsets högskola				663	244	-63%			409	450
Södertörns högskola**	230 812	323 985	40%	4 317	5 469	27%	36	44	6376	7427
Summa högskolor	2 129 329	2 614 256	23%	62 351	71 590	15%	21	25	101 058	105 985
Totalt*****	8 246 076	10 492 947	27%	407 634	369 108	-9%	26	31	317 901	333 901

* Uppgifter om antal lokala lån 2002 saknas, 2003 används

**Kraftig nedgång i lån för Kungl Tekniska högskolan och uppgång för Södertörns högskola beror på att Södertörns högskola övertog biblioteket vid KTH Syd 2004.

*** Uppgifter om antal fjärrutlån 2002 saknas, 2003 används

**** Uppgifter om antal utlån 2004 saknas, 2003 används

***** För Karolinska institutets bibliotek, Luleå universitetsbibliotek, Mälardalens högskola bibliotek och Röda Korsets Högskolas bibliotek saknas delvis uppgifter för 2002 och 2004. Ingen skattning har gjorts för bortfallet men de uppgifter som rapporterats har tagits med i beräkningen av rikssiffrorna

Tabell 20. Antal utlån från egna samlingar, Nationalbiblioteket och specialbibliotek	Förändring			Förändring		
	Antal lokala lån 2002	2004		Antal fjärrutlån (inkl. kopior) 2002	2004	
Kungliga biblioteket	130846	137313	5%	10708	9568	-11%
Summa nationalbibliotek	130846	137313	5%	10708	9568	-11%
Ajtte, svensk fjäll- och samemuseum, bibliotek*	707	1 284	82%	261	404	55%
Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek**	2 485	2 675	8%			
Arbetslivsbiblioteket	3 612	25 706	612%			
Arkitektmuseets bibliotek						
Armémuseum, biblioteket	3 740	3 797		382	301	-21%
CAN:s bibliotek						
FMV bibliotek						
Immigrantinstitutets bibliotek						
Konstbiblioteket /Nationalmuseum och Moderna Museet						
Kungl. skogs- och lantbruksakademiens bibliotek	757	878	16%	186	203	9%
Livrustkammarens bibliotek	190	270	42%	0	0	0%
Naturhistoriska riksmuseet, biblioteket						
Naturvårdsverkets bibliotek***						
Nordiska Afrikainstitutets bibliotek	10 441	10 750	3%	1 367	2 076	52%
Nordiska museets bibliotek						
Patent- och registreringsverkets bibliotek	4 030	5 381	34%			
Riksarkivets bibliotek	3 395	3581	5%	1 227	865	-30%
Riksdagsbiblioteket	46 237	46334	0%	4 447	3 160	-29%
Statens maritima museer, biblioteket	1 225	1 262	3%	177	177	0%
Statens museer för Världskultur, biblioteket	2 451	0	-100%	12	0	-100%
Statens musikbibliotek	28 039	26 640	-5%	10 053	9 500	-6%
Statens strålskyddsinstitut, biblioteket						
Statens väg- och transportforskningsinstitut, biblioteket****	1 793	1 793	0%	1 901	2 328	22%
Statistiska centralbyråns bibliotek	22 125	14 091	-36%	885	1 609	82%
Svenska barnboksinstitutets bibliotek						
Svenska emigrantinstitutet, biblioteket	660	660	0%	63	36	-43%
Svenska filminstitutets bibliotek**	12 815	19 111	49%	523	572	9%
Sveriges geologiska undersökning, biblioteket	4 533	6 962	54%	3 212	2 120	-34%
Sveriges Teatermuseum, biblioteket	1 142	3 376	196%	87	181	108%
Tekniska museet, biblioteket**	1 129	379	-66%	18	20	11%
Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI bibliotek	4 670	6 300	35%	181	259	43%
Utrikespolitiska institutets bibliotek	12 913	10 547	-18%	1 176	569	-52%
Vitterhetsakademiens bibliotek	32 419	37 025	14%	3 006	3 646	21%
Summa specialbibliotek	201 508	228 802	14%	29 164	28 026	-4%

* Nya lokaler med ökat öppethållande samt integrering av Sametingets boksamling 2003 medförde ökat utlån

** 2002 års siffror saknas, 2003 används

*** Minskat utlån pga övergång till elektroniska rapporter (siffror saknas)

**** 2004 års siffror saknas, 2003 används

Tabell 21. Antal fjärrinlån på universitets- och högskolebibliotek	Antal registrerade fjärrinlån			varav kopior istället för lån		
	2002	2004	Förändring	2002	2004	Förändring
Chalmers tekniska högskola	5 237	4 011	-23%	2 344	200	-91%
Göteborgs universitet	16 880	14 715	-13%	8 757	6 486	-26%
Handelshögskolan i Stockholm	1 760	1 742	-1%	653	500	-23%
Karlstad universitet	7 078	7 946	12%	2 788	1 834	-34%
Karolinska Institutet	11 977	7 082	-41%	2 382	3 364	41%
Kungl Tekniska högskolan	7 398	7 278	-2%	1 714	889	-48%
Linköpings universitet	18 395	15 435	-16%	10 142	7 416	-27%
Luleå tekniska universitet*	13 358	10 540	-21%	10 001	2 571	-74%
Lunds universitet	19 482	20 505	5%	7 820	2 961	-62%
Stockholms universitet	9 567	9 628	1%	2 184	2 858	31%
Sveriges lantbruksuniversitet	9 519	7 996	-16%	5 697	1 210	-79%
Umeå universitet	12 747	10 723	-16%	5 609	1 807	-68%
Uppsala universitet	25 804	18 310	-29%	13 514	5 956	-56%
Växjö universitet	8 045		-100%	1 838	1 311	-29%
Örebro universitet	7 118	5 495	-23%	2 207	1 529	-31%
Summa universitet	174 365	141 406	-19%	77 650	40 892	-47%
Blekinge tekniska högskola	2 917	2 486	-15%	1 310	1 223	-7%
Försvarshögskolan	2 103	2 003	-5%	963	741	-23%
Högskolan Dalarna	6 206	5 685	-8%	2 193	1 750	-20%
Högskolan i Borås	3 632	3 517	-3%	1 398	890	-36%
Högskolan i Gävle	3 419	3 561	4%	1 228	1 237	1%
Högskolan i Halmstad	5 159	5 119	-1%	2 410	2 551	6%
Högskolan i Jönköping	5 181	5 494	6%	2 980	2 731	-8%
Högskolan i Kalmar	4 375	5 569	27%	1 398	1 662	19%
Högskolan i Skövde	5 420	5 089	-6%	3 408	2 407	-29%
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	2 989	2 468	-17%	1 335	947	-29%
Högskolan Kristianstad	6 454	4 588	-29%	3 756	2 181	-42%
Högskolan på Gotland**	1 522	3 188	109%	214	0	-100%
Idrottshögskolan i Stockholm	325	561	73%	120	325	171%
Konstfack	71	56	-21%	6	0	-100%
Kungl. konsthögskolan/ Arkitekturskolan						
Lärarhögskolan i Stockholm	535	656	23%	225	243	8%
Malmö högskola	4 137	4 684	13%	1 915	1 814	-5%
Mitthögskolan	7 715	6 342	-18%	3 426	2 915	-15%
Mälardalens högskola	7 381	8 542	16%	3 127	3 795	21%
Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap	600	680	13%	450	155	-66%
Polishögskolan	217	462	113%	71	257	262%
Röda Korsets högskola						
Södertörns högskola	6 225	5 836	-6%	542	406	-25%
Summa högskolor	76 583	76 586	0%	32 475	28 230	-13%
Totalt	250 948	217 992	-13%	110 125	69 122	-37%

* Uppgifter från 2002 saknas, 2003 använda

** Uppgifter från 2004 saknas, 2003 används

Tabell 22. Antal fjärrinlån på nationalbiblioteket och specialbibliotek	Antal registrerade fjärrinlån			varav kopior istället för lån		
	2002	2004	Förändring	2002	2004	Förändring
Kungliga biblioteket	4 047	3 472	-14%	321	293	-9%
Summa nationalbibliotek	4 047	3 472	-14%	321	293	-9%
Ajte, svensk fjäll- och samemuseum, bibliotek	222	154	-31%	45	42	-7%
Arbetsarrörelsens arkiv och bibliotek	33	14	-58%	1	1	0%
Arbetslivsbiblioteket				1 998	1 403	-30%
Arkitektmuseets bibliotek						
Armémuseum, biblioteket	27	48	78%	4	4	0%
CAN:s bibliotek				55	7	-87%
FMV bibliotek						
Hjälpmiddelsinstitutets bibliotek	13	124	854%	6	31	417%
Immigrantinstitutets bibliotek						
Konstbiblioteket /Nationalmuseum och Moderna Museet	125	202	62%			
Kungl. skogs- och lanbruksakademiens bibliotek	111	120	8%	23	44	91%
Livrustkammarens bibliotek	12	0	-100%	4	0	-100%
Naturhistoriska riksmuseets bibliotek						
Naturvårdsverkets bibliotek	357	514	44%	166	137	-17%
Nordiska Afrikainstitutets bibliotek	183	69	-62%	49	18	-63%
Nordiska museets bibliotek	154	108	-30%			
Patent- och registreringsverkets bibliotek	3 266	3 984	22%			
Riksarkivets bibliotek	89	142	60%	19	22	16%
Riksdagsbiblioteket	411	386	-6%	64	94	47%
Statens maritima museer, biblioteket	14	14	0%	0	1	100%
Statens museer för Världskultur, biblioteket	0	0	0%			
Statens musikbibliotek	118	163	38%	12	14	17%
Statens strålskyddsinstitut, biblioteket	147	99	-100%	121	69	-43%
Statens väg- och transportforskningsinstitut, biblioteket						
Statistiska centralbyråns bibliotek	194	242	25%	51	48	-6%
Svenska barnboksinstitutets bibliotek	4	2	-50%	0	0	0%
Svenska emigrantinstitutet, biblioteket	6	5	-17%	0	0	0%
Svenska filminstitutets bibliotek	2	1	-50%	0	0	0%
Sveriges geologiska undersökning, biblioteket	200	195	-3%	100	112	12%
Sveriges Teatermuseum, biblioteket	1	0	-100%			
Tekniska museet, biblioteket						
Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI bibliotek	7 836	7 150	-9%	6 472	5 660	-13%
Utrikespolitiska institutets bibliotek	107	134	25%	32	51	59%
Vitterhetsakademiens bibliotek	269	317	18%	70	69	-1%
Summa specialbibliotek	13 901	14 187	2%	9 292	7 827	-16%

